

IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOJ REVIZIJI

JAVNOG PODUZEĆA ZA GRADSKI PRIJEVOZ PUTNIKA „MOSTAR BUS“ D.O.O. MOSTAR

2022.

Broj: 01-02-09-11-4-3333-7/22

Sarajevo, srpanj 2023.

SADRŽAJ

I.	IZVJEŠĆE NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA	1
2.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	3
II.	REZIME DANIH PREPORUKA	6
III.	KRITERIJI ZA FINACIJSKU REVIZIJU	8
IV.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI	9
1.	UVOD	9
2.	PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE.....	9
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....	9
4.	SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	10
5.	PLANIRANJE I IZVJEŠĆIVANJE.....	13
5.1	Izrada i donošenje plana poslovanja.....	13
5.2	Izveščivanje	14
6.	FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	15
6.1	RAČUN DOBITI I GUBITKA – IZVJEŠĆE O UKUPNOM REZULTATU ZA RAZDOBLJE	15
6.1.1	Prihodi	15
6.1.1.1	Prihodi iz ugovora s kupcima	15
6.1.1.2	Ostali prihodi i dobiti	16
6.1.2	Rashodi.....	17
6.1.2.1	Poslovni rashodi	17
6.1.2.2	Troškovi sirovina i materijala	17
6.1.2.3	Troškovi energije i goriva	18
6.1.2.4	Troškovi plaća i ostalih osobnih primanja.....	18
6.1.2.5	Amortizacija.....	19
6.1.2.6	Troškovi primljenih usluga	20
6.1.2.7	Ostali poslovni rashodi i troškovi.....	20
6.1.2.8	Ostali rashodi i gubici	20
6.1.3	Finacijski rezultat.....	20
6.2	BILANCA STANJA – IZVJEŠĆE O FINACIJSKOM POLOŽAJU NA KRAJU RAZDOBLJA.....	21
6.2.1	Dugoročna imovina.....	21
6.2.1.1	Nekretnine, postrojenja i oprema	21
6.2.1.2	Ostala imovina i potraživanja	23
6.2.2	Kratkoročna imovina.....	24
6.2.2.1	Zalihe.....	24
6.2.2.2	Potraživanja od kupaca	24
6.2.2.3	Novac i novčani ekvivalenti.....	25
6.2.2.4	Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja.....	26
6.2.3	Kapital.....	26
6.2.4	Obveze.....	27
6.2.4.1	Dugoročne obveze	27
6.2.4.2	Kratkoročne obveze	27
6.3	IZVJEŠĆE O GOTOVINSKIM TIJEKOVIMA	28
6.4	IZVJEŠĆE O PROMJENAMA NA KAPITALU	29
6.5	BILJEŠKE UZ FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	29
7.	JAVNE NABAVE	30
8.	OSTALI NALAZI	32
8.1	Sudski sporovi	32
9.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA	32
V.	PRIVICI	35
1.	FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	35
2.	IZJAVA RUKOVODSTVA.....	35

I. IZVJEŠĆE NEZAVISNOG REVIZORA

Izvješće nezavisnog revizora daje se na temelju provedene financijske revizije, koja obuhvaća reviziju financijskih izvješća i reviziju usuglašenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠĆE O REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju financijskih izvješća **Javnog poduzeća za gradski prijevoz putnika „Mostar bus“ d.o.o. Mostar (u daljnjem tekstu: Društvo)**, koja obuhvaćaju: Bilancu stanja – Izvješće o financijskom položaju na dan 31. 12. 2022. godine, Račun dobiti i gubitka – Izvješće o ukupnom rezultatu za razdoblje od 1. 1. 2022. do 31. 12. 2022. godine, Izvješće o gotovinskim tijekovima – Izvješće o tijekovima gotovine na dan 31. 12. 2022. godine, Izvješće o promjenama na kapitalu za razdoblje koje završava na dan 31. 12. 2022. godine, te Bilješke uz financijska izvješća.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanih u odjeljku *Temelj za mišljenje s rezervom*, financijska izvješća istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, financijski položaj Društva na 31. 12. 2022. godine, financijsku uspješnost, novčane tijekove i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja.

Temelj za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvješću:

1. Izvršena ulaganja u stalna sredstva (popravke autobusa) u ranijim razdobljima u iznosu od 94.716 KM priznata su na poziciji ostale imovine i potraživanja, što nije sukladno MRS-u 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema. Na datum bilance ta ulaganja Društvo nije priznalo na teret rashoda prethodne godine ili kroz ispravku početnog stanja imovine i kapitala, shodno odredbama MRS-a 8 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške, već je određeni iznos priznalo na teret rashoda razdoblja, što je uticalo na povećanje iskazanog gubitka tekuće godine. Navedeno ima za posljedicu pogrešna prikazivanja imovine i kapitala u financijskim izvješćima tekuće, a i ranijih godina (točka 6.2.1.2 Izvješća);
2. Nije izvršena procjena očekivanih kreditnih gubitaka sukladno zahtjevima MSFI-ja 9 – Financijski instrumenti, niti je u Bilješkama uz financijska izvješća Društvo objavilo učinke očekivanih kreditnih gubitaka za iznos iskazanih sumnjivih i spornih potraživanja od 24.649 KM. To za posljedicu može imati da su rashodi i financijski rezultat (gubitak) podcijenjeni, a potraživanja precijenjena za iznos utvrđenog usklađivanja prema Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja (točka 6.2.2.2 Izvješća);
3. Prilikom sastavljanja financijskih izvješća nije izvršena procjena sposobnosti subjekta da nastavi poslovati u vremenski neograničenom razdoblju sukladno točki 25. MRS-a 1 – Presentacija financijskih izvješća, niti su poduzete aktivnosti u svrhu ostvarenja adekvatnosti kapitala sukladno Zakonu o financijskom poslovanju. Akumulirani gubitak na 31. 12. 2022. godine iznosi 799.922 KM i iznad je visine osnovnog kapitala Društva za 146.864 KM. Koeficijent tekuće likvidnosti je 0,36, što ukazuje na to da Društvo tekućim sredstvima nije u mogućnosti pravovremeno izmirivati tekuće obveze. Ove okolnosti stvaraju sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, što nije objavljeno u financijskim izvješćima sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH (točke 6.2.3 i 6.5 Izvješća).

Reviziju finansijskih izvješća obavili smo sukladno Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okviru profesionalnih objava.¹ Primijenjeni principi i standardi su ISSAI 100 – Temeljni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvalitete u vrhovnim revizijskim institucijama, ISSAI 200 – Principi finansijske revizije i ISSAI 2000–2899 – standardi finansijske revizije. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvješća*.

Nezavisni smo od Društva sukladno ISSAI-ju 130 – Etički kodeks, te sukladno etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti shodno tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje s rezervom.

Ključna pitanja revizije

Osim pitanja navedenih u odjeljku *Temelj za mišljenje s rezervom*, utvrdili smo da nema drugih ključnih pitanja revizije.

Odgovornost rukovodstva (i onih koji su zaduženi za upravljanje) za finansijska izvješća

Rukovodstvo Društva odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća koja ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili pogreške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u danim okolnostima.

U sastavljanju finansijskih izvješća rukovodstvo je odgovorno za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako rukovodstvo ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje procesa finansijskog izvješćivanja koje je ustanovilo Društvo.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijska izvješća kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške, kao i izdati izvješće nezavisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena sukladno INTOSAI Okviru profesionalnih objava, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili pogreške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utječu na ekonomske odluke korisnika donesene na temelju tih finansijskih izvješća.

Kao dio revizije, shodno INTOSAI Okviru profesionalnih objava, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvješća, zbog prevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju temelj za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog uslijed prevare, veći je od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje unutarnjih kontrola;

---

¹ Odluka o usvajanju i objavi INTOSAI Okvira profesionalnih objava („Sl. novine FBiH“, broj 59/22). INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri razine objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

- stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola Društva;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi rukovodstvo, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću nezavisnog revizora na povezane objave u financijskim izvješćima, ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo mišljenje. Naši zaključci zasnivaju se na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma izvješća nezavisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li financijska izvješća transakcije i događaje na kojima su zasnovana na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u unutarnjim kontrolama, koji su otkriveni tijekom revizije.

Između pitanja o kojima se komunicira s rukovodstvom, mi određujemo ona koja su od najveće važnosti u reviziji financijskih izvješća tekućeg razdoblja, i to su ključna revizijska pitanja. Opisujemo ih u izvješću, osim ako zakon ili regulativa sprečava njihovo objavljivanje, ili kada odlučimo, u izuzetno rijetkim okolnostima, da ih ne treba objaviti jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice izvješćivanja nadmašile dobiti javnog interesa od takvog izvješćivanja.

2. IZVJEŠĆE O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju financijskih izvješća **Javnog poduzeća za gradski prijevoz putnika „Mostar bus“ d.o.o. Mostar** izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Temelj za mišljenje s rezervom* aktivnosti, financijske transakcije i informacije Društva za 2022. godinu sukladne su, u svim materijalnim aspektima, zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Temelj za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvješću:

1. **Odbor za reviziju nije formiran sukladno odredbama Statuta, Zakona o javnim poduzećima u FBiH i Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH. Pored toga, nije formiran ni odjel za internu reviziju sukladno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, što je obveza Društva kao subjekta od javnog interesa (točka 4. Izvješća);**
2. **Prijem u radni odnos na određeno vrijeme vršen je bez provođenja javnog oglašavanja, što nije sukladno Zakonu o radu (točka 4. Izvješća);**

3. Zemljište (5252 m²) i građevinski objekti (544 m²) koji su kupljeni 2002. godine po cijeni od 383.777 KM prodani su u 2022. godini za 307.500 KM bez suglasnosti Nadzornog odbora na zaključeni ugovor, što nije sukladno Statutu prema kojem pojedinačni član uprave nema ovlaštenja zaključiti ugovor čija je stvarna ili procijenjena vrijednost veća od 10.000 KM (točka 6.2.1.1 Izvješća);
4. Nabava vozila u vrijednosti od 360.000 KM nije provedena sukladno Zakonu o javnim nabavama BiH u dijelu zaključivanja ugovora na veću vrijednost od procijenjene, niti je zahtijevano jamstvo za provedbu ugovora, s ciljem djelovanja u najboljem interesu Društva, kako nalaže Zakon o gospodarskim društvima. Također, u prosincu 2022. godine zaključen je ugovor za nabavu goriva za bazu sjever u iznosu od 534.974 KM, iako je navedena baza prodana u lipnju 2022. godine (točka 7. Izvješća).

Reviziju usklađenosti izvršili smo sukladno Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okviru profesionalnih objava. Primijenjeni principi i standardi su ISSAI 100 – Temeljni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvalitete u vrhovnim revizijskim institucijama, ISSAI 400 – Principi revizije usklađenosti i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Društva sukladno ISSAI-ju 130 – Etički kodeks, te etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti shodno tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeće pitanje:

- **Nadzorni odbor nije izvršio imenovanje Uprave sukladno Zakonu o javnim poduzećima i Statutu. Sa ravnateljem je zaključeno više ugovora za vršioca dužnosti ravnatelja (2021. i 2022. godina), a izvršni ravnatelj nije imenovan (točka 4. Izvješća).**

Naše mišljenje nije modificirano u vezi s navedenim pitanjem.

Odgovornost rukovodstva (i onih koji su zaduženi za upravljanje) za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju financijskih izvješća, rukovodstvo Društva odgovorno je osigurati da aktivnosti, financijske transakcije i informacije budu sukladne propisima kojima su regulirane i potvrditi da je tijekom fiskalne godine osigurao namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava financijskog upravljanja i kontrole.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija sa zakonima i drugim propisima.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o financijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, financijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, sukladne zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. **Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava, uvijek otkriti značajnu neusklađenost kada ona postoji.** Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene i je li poslovanje Društva, prema definiranim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima.

Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu financijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 28. 7. 2023. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić, s.r.

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić, s.r.

II. REZIME DANIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/TOČKA
1.	Potrebno je postojeće interne akte uskladiti sa zakonskim propisima, te donijeti nedostajuće interne akte kojima će se regulirati procesi u Društvu, kako bi se uspostavio funkcionalan sustav unutarnjih kontrola.	4.
2.	Prijem u radni odnos vršiti sukladno Zakonu o radu, s ciljem osiguranja transparentnosti i jednakog pristupa zapošljavanju.	4.
3.	Nadzorni odbor, kao organ upravljanja, treba provesti natječajnu proceduru i izvršiti imenovanje Uprave Društva, te provesti postupak izbora članova Odbora za reviziju, sukladno Zakonu o javnim poduzećima, Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH i Statutu Društva.	4.
4.	Formirati odjel unutarnje revizije sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji.	4.
5.	Učiniti javno dostupnim informacije o poslovanju, s ciljem dostupnosti i uvida javnosti u rad i trošenje javnih sredstava sukladno Zakonu o javnim poduzećima u FBiH.	4.
6.	Uprava Društva treba pravovremeno izraditi, sa svim potrebnim elementima, i nadgledati realizaciju trogodišnjeg plana poslovanja i prilagoditi ga kretanjima na komercijalnom tržištu sukladno Zakonu o javnim poduzećima u FBiH i Statutu Društva, te ga dostaviti Uredu za reviziju institucija u FBiH i gradskom organu uprave.	5.1
7.	Skupština Društva treba razmatrati plan poslovanja i rebalans plana sukladno Zakonu o javnim poduzećima u FBiH i Statutu Društva.	5.1
8.	S ciljem efikasnog upravljanja javnim sredstvima, potrebno je da Društvo preispita opravdanost prometa određenih vozničkih linija, te razmotri optimalnije i racionalnije organiziranje vozničkih linija na području grada.	6.1.1.1
9.	Izdavanje materijala sa skladišta vršiti sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH, na način utvrđen Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva.	6.1.2.2
10.	Za obavljanje sistematiziranih poslova zaposlenike angažirati sukladno Zakonu o radu, Pravilniku o radu i Pravilniku o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.	6.1.2.4
11.	Utvrđene greške iz ranijih razdoblja knjigovodstveno evidentirati sukladno MRS-u 8 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške.	6.2.1.2
12.	Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama utvrditi način otpisa autoguma u uporabi, te izabranu metodu dosljedno primjenjivati.	6.2.2.1

13.	Na datum bilance za potraživanja od kupaca izvršiti procjenu očekivanih kreditnih gubitaka sukladno zahtjevima MSFI-ja 9 – Financijski instrumenti, s ciljem realnog iskazivanja imovine i financijskog rezultata.	6.2.2.2
14.	Osnovni kapital u knjigovodstvenim evidencijama uskladiti sa Statutom i kapitalom registriranim kod nadležnog suda.	6.2.3
15.	Potrebno je poduzeti aktivnosti u svrhu ostvarenja adekvatnosti kapitala sukladno Zakonu o financijskom poslovanju.	6.2.3
16.	Za postupanje sa ostvarenim financijskim rezultatom donijeti odluku sukladno Zakonu o gospodarskim društvima i Statutu Društva.	6.2.3
17.	Poduzeti aktivnosti na izmirenju obveza Društva, sukladno Zakonu o financijskom poslovanju, kako ne bi negativno utjecalo na povećanje troškova i poslovni odnos između kupca i dobavljača.	6.2.4.2
18.	Obveze za doprinose u vezi s plaćama i naknadama plaća uplaćivati u rokovima definiranim Zakonom o doprinosima i Pravilnikom o načinu obračunavanja i uplate doprinosa.	6.2.4.2
19.	Izvršiti procjenu sposobnosti Društva da nastavi poslovati u vremenski neograničenom razdoblju i na osnovu izvršene procjene objaviti bilješke uz financijska izvješća sukladno zahtjevima MRS-a 1 – Presentacija financijskih izvješća i Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH.	6.5
20.	Postupke javnih nabava provoditi na način utvrđen Zakonom o javnim nabavama BiH, uvažavajući zahtjeve Zakona o gospodarskim društvima.	7.

III. KRITERIJI ZA FINACIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvješća i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i reviziju usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo jesu li predmeti revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- Pravilnik o kontnom okviru i sadržaju konta za gospodarska društva;
- Međunarodni računovodstveni standardi;
- Konceptualni okvir za finansijsko izvješćivanje;
- Međunarodni standardi finansijskog izvješćivanja;
- Zakon o gospodarskim društvima;
- Zakon o javnim poduzećima u FBiH;
- Zakon o finansijskom poslovanju;
- Zakon o radu;
- Zakon o porezu na dobit;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima,
- Zakon o finansijskom poslovanju;
- Zakon o javnim nabavama BiH;
- Statut javnog poduzeća „Mostar bus“ d.o.o. Mostar;
kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV. IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. UVOD

Javno poduzeće za gradski prijevoz putnika „Mostar bus“ d.o.o. Mostar osnovano je Odlukom Općinskog vijeća Grada Mostara od 11. 2. 2002. godine za oblast prijevoza od posebnog interesa za Grad Mostar, a u cilju organiziranog prijevoza putnika.

Društvo je 15. 2. 2002. godine upisano u registar kod Općinskog suda u Mostaru Rješenjem broj Tt-120/02 i nakon prvog upisa vršena su usklađivanja upisa u sudskom registru. Posljednja izmjena upisana je 17. 3. 2023. godine i odnosi se na izmjenu naziva firme i izmjenu adrese sjedišta. Osnivač Društva je Grad Mostar sa 100% udjelom u kapitalu od 10.000 KM.

Djelatnost Društva je obavljanje uslužne djelatnosti u vezi s prijevozom putnika u gradskom, prigradskom prometu, te ostali prijevoz putnika u cestovnom prometu.

Organizacija i obavljanje poslova iz nadležnosti Društva utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i zadataka iz 2008. godine. Organizacionu strukturu društva čine službe: Zajedničkih poslova, Eksploatacije saobraćaja – Jug, Održavanja vozila – Jug, Služba eksploatacije saobraćaja – Sjever i Održavanja vozila – Sjever. U okviru Službe zajedničkih poslova su niži organizacijski oblici odjeljenja u kojima su poslovi razvrstani po grupi poslova prema funkcionalnoj povezanosti, i to: Financijsko odjeljenje i Odjeljenje pravnih, kadrovskih i općih poslova.

Pravilnikom je predviđeno 99 radnih pozicija, a na 31. 12. 2022. godine bilo je 78 zaposlenih.

Sjedište Društva je u Mostaru, Bišće polje b.b.

2. PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE

Predmet revizije su financijska izvješća Društva za 2022. godinu i usklađenost aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je izraziti mišljenje o tome jesu li financijska izvješća pouzdana i odražavaju li bilance u potpunosti rezultate poslovanja. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti financijsko upravljanje, sustav unutarnjih kontrola i funkciju unutarnje revizije.

Revizija je obavljena sukladno unutarnjim planskim dokumentima, s prekidima u razdoblju od prosinca 2022. do srpnja 2023. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu unutarnjih kontrola, pojedine materijalno značajne pogreške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH prvi put vrši financijsku reviziju Društva. Nakon izvršene revizije za 2022. godinu dana je ukupno 20 preporuka.

Postupanje po Pismu menadžmentu

Tijekom obavljene prethodne revizije konstatirali smo da postoje određene slabosti sustava unutarnjih kontrola, koje mogu utjecati na financijska izvješća i pravilnost poslovanja. Putem Pisma menadžmentu koje je dostavljeno nakon obavljene prethodne revizije obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se poduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih financijskih izvješća za 2022. godinu, i kako se one ne bi ponovile u izvješću o financijskoj reviziji za 2022. godinu.

U Pismu menadžmentu dano je 11 preporuka, od kojih je pet implementirano do dana sačinjavanja Izvješća o financijskoj reviziji, jedna je djelomično implementirana, a pet preporuka nije realizirano.

Revizijom je utvrđeno da je dio preporuka implementiran, čime je Uprava pokazala spremnost za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i uspostavljanje sustava unutarnjih kontrola. Preporuke koje nisu implementirane ponovit će se u Izvješću.

4. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Cilj sustava unutarnjih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Društvo u poslovanju upravlja sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da unutarnje kontrole funkcioniraju adekvatno i efikasno, sukladno važećoj regulativi.

Rukovodstvo Društva odgovorno je za uspostavljanje sustava unutarnjih kontrola, radi ostvarenja programskih ciljeva rada. Faktor koji najviše utječe na funkcioniranje ovog sustava je povoljno kontrolno okruženje, koje dolazi do izražaja kroz organizacijsku strukturu, način rukovođenja, prenošenje ovlaštenja, vrednovanje rezultata rada, sustav nagrađivanja i poštivanje zakonskih propisa.

Revizijom je izvršeno ispitivanje sustava unutarnjih kontrola, kako bi se procijenila točnost i pouzdanost podataka na kojima se baziraju financijska izvješća i njihova usklađenost s važećim zakonskim i drugim propisima. Polazni osnov za uspostavu kontrolnog okruženja je usvajanje adekvatne organizacijske strukture i donošenje kvalitetnih internih akata.

Organizacija Društva utvrđena je Statutom iz 2008. godine koji je usvojila Skupština (novi Statut usvojen u listopadu 2022.). Statut je osnovni opći akt, kojim se uređuje: osnivanje, naziv i sjedište, međusobna prava i obaveze Društva i Osnivača, statusne promjene, predstavljanje i zastupanje, organi upravljanja i rukovođenja i kontrole poslovanja i druga pitanja u vezi s poslovanjem Društva.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i zadataka iz 2008. godine uređuju se pitanja vezana za unutrašnju organizaciju rada i sistematizaciju radnih mjesta unutar organizacijskih jedinica, uvjeti za zasnivanje radnog odnosa, potreban broj izvršilaca, opis poslova i radnih zadataka i druga pitanja. Popunjenost radnih mjesta u Društvu u odnosu na Pravilnik iznosila je 79%, što je dovoljna popunjenost za adekvatno obavljanje poslova iz nadležnosti. Pravilnikom je organizacijska struktura prilagođena bazama sjever i jug. **Međutim, Društvo nije preispitalo sistematizaciju radnih mjesta i uskladilo je sa stvarnim potrebama Društva, budući da je u revidiranoj godini izvršena prodaja zemljišta i poslovne zgrade na lokaciji Raštana (sjever), a organizacijom su predviđena radna mjesta za lokalitete sjever i jug. Također, Pravilnik o radu datira iz 2008. godine, te u određenim dijelovima nije usklađen sa Zakonom o radu.**

S ciljem uspostavljanja funkcionalnog i efikasnog sustava unutarnjih kontrola Društvo je usvojilo određeni broj internih akata i procedura za postupanje zaposlenika u obavljanju poslova i radnih zadataka. Međutim, nakon provedene prethodne revizije, konstatirali smo da dio internih akata nije bio donesen, a pojedini nisu usklađeni s izmjenama i dopunama zakonskih i ostalih propisa, usvojenim međunarodnim računovodstvenim standardima i međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja koje je Društvo u obvezi primjenjivati. Nakon što je dana preporuka u Pismu menadžmentu, u Društvu su usvojeni slijedeći akti: Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama, financijskom poslovanju, blagajničkom poslovanju, procedure kojima je utvrđena kontrola korištenja vozila i utroška goriva, Pravilnik o javnim nabavama, te akt o korištenju sredstava reprezentacije. **Međutim, nakon obavljene revizije konstatirali smo da Društvo nije donijelo unutarnji akt o organizaciji računovodstvenog informacijskog sustava kojim se određuje način prijema, formiranja, kretanja, odlaganja i čuvanja dokumentacije, kao i postupci, metode i tehnike za vođenje poslovnih knjiga i ostale postupke i metode koji su neophodni za pouzdanu i fer prezentaciju financijskih izvješća. Osim toga, Društvo nije općim aktom propisalo Detaljan kontni plan koji mora biti usuglašen sa propisanim kontnim okvirom. Navedeno nije sukladno člancima 9. i 17. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.²**

---

² „Sl. novine FBiH“, br. 15/21

Društvo ima donesen Etički kodeks (2022. godina), a mjere za nepoštovanje etičkog kodeksa utvrđene su Pravilnikom o radu. Zakonom o radu utvrđeno je da se prijem u radni odnos vrši nakon provedene procedure obveznog javnog oglašavanja za prijem u radni odnos. Pravilnikom o radu (2008. godine) navodi se da se zapošljavanje vrši na način i pod uvjetima propisanim Zakonom i Pravilnikom, a način i postupak izbora zaposlenika uređuje se posebnom odlukom poslodavca.

Tijekom obavljanja revizije utvrđeno je da je za sedam zaposlenika prestao radni odnos, od kojih su četiri ispunila uvjete za starosnu mirovinu, a za tri je sporazumno prekinut radni odnos.

Uvidom u procedure zapošljavanja i relevantnu dokumentaciju utvrđeno je da je tijekom godine primljeno 12 zaposlenih (10 vozača, jedan automehaničar i čistačica autobusa) na određeno radno vrijeme, na temelju Odluka Uprave, na način da su sklapani ugovori o radu na tri mjeseca sa istim osobama. Dakle, zapošljavanje radnika u Društvu vršilo se kontinuirano bez provođenja javnog oglašavanja, što je suprotno odredbama članka 20a Zakona o radu.

Prijem u radni odnos za novozaposlene nije izvršen sukladno Zakonu o radu, koji nalaže obvezno provođenje procedure javnog oglašavanja, već se zapošljavanje vršilo na temelju Odluka Uprave, bez provođenja javnog oglašavanja. Na ovaj način nije ispoštovana transparentnost prilikom zapošljavanja.

Na osnovu navedenog i konstatiranih nalaza u Izvješću, ne možemo potvrditi da je uspostavljen adekvatan sustav unutarnjih kontrola u svim procesima poslovanja.

Preporuke:

- ***potrebno je postojeće interne akte uskladiti sa zakonskim propisima, te donijeti nedostajuće interne akte kojima će se regulirati procesi u Društvu, kako bi se uspostavio funkcionalan sustav unutarnjih kontrola;***
- ***prijem u radni odnos vršiti sukladno Zakonu o radu, s ciljem osiguranja transparentnosti i jednakog pristupa zapošljavanju.***

Organi Društva

Sukladno Zakonu o javnim poduzećima u FBiH i Statutom, organi Društva su: Skupština, Nadzorni odbor i Uprava kao organi upravljanja i Odbor za reviziju.

Skupštinu Društva čini predstavnik – opunomoćenik osnivača Društva. Grad Mostar je imenovao punomoćnicu Amiru Trbonju. Do 31. 12. 2022. godine održane su četiri sjednice, na kojima se raspravljalo o: donošenju Odluke o izboru i imenovanju članova Nadzornog odbora, Odluke o usvajanju godišnjih financijskih izvješća Društva za razdoblje od 2012. do 2020. godine, razrješenje dužnosti člana Nadzornog odbora i imenovanje v. d. člana Nadzornog odbora, usvajanje prijedloga Statuta i Etičkog kodeksa Društva.

Nadzorni odbor sastoji se od tri člana vršitelja dužnosti, i to: Ramiz Fajić – predsjednik, i članovi Ismet Demirović i Marijana Ćorić, imenovani 11. 1. 2022. godine. Umjesto Marijane Ćorić za člana je imenovan Novak Velimir 29. 3. 2022. godine. Predsjednik Nadzornog odbora Ramiz Fajić razriješen je dužnosti na vlastiti zahtjev 27. 6. 2022. godine, a tog dana za novog člana imenovan je Ćamil Dedić, a za predsjednika Ismet Demirović. Tijekom 2022. godine održano je šest sjednica Nadzornog odbora, na kojima se, između ostalog, razmatralo o: usvajanju financijskih izvješća za razdoblje od 2012. do 2020. godine, usvajanju financijskih izvješća za 2021. godinu, tekućim aktivnostima vezanim za funkcioniranje Društva, planu javnih nabava za 2022. godinu, prodaji zemljišta i poslovnih objekata u Raštanima, razmatranju Statuta, etičkog kodeksa i poslovnika o radu Nadzornog odbora, imenovanje v. d. ravnatelja, upoznavanje sa preporukama iz Pisma menadžmentu Ureda za reviziju institucija u FBiH, problemu sa povećanom cijenom goriva i voznih linija i dr.

Upravu Društva sukladno članku 40. Statuta trebaju činiti: ravnatelj i izvršni ravnatelj Društva. Odlukom Nadzornog odbora od 25. 2. 2002. godine za ravnatelja je imenovan Damir Marić koji je na toj funkciji do danas.

S obzirom na to da je Društvo u 100%-tnom vlasništvu Grada Mostara, te da u razdoblju od 2012. do 2020. godine nije bilo formirano gradsko vijeće Grada Mostara, a time ni upravna tijela u poduzećima kojima je Grad Mostar osnivač, 26. 10. 2021. godine produžen mu je mandat kao vršitelju dužnosti ravnatelja na razdoblje od jedne godine.³ Ugovor je 26. 10. 2022. godine produžen do okončanja natječajne procedure za izbor i imenovanje, a najduže do 12 mjeseci, počev od dana potpisivanja ugovora uz prethodnu suglasnost Gradonačelnika Grada Mostara od 25. 10. 2022. godine.

U Društvu nije imenovan izvršni ravnatelj, odnosno Nadzorni odbor nije proveo natječajnu proceduru za imenovanje izvršnog ravnatelja Društva, kako nalaže član 46. Statuta.

Gradsko vijeće Grada Mostara imenovalo je u listopadu 2021. godine vršitelja dužnosti ravnatelja Društva, na razdoblje od jedne godine. Nakon isteka tog razdoblja ugovor mu je produžen do 25. 10. 2023. godine ili do okončanja natječajne procedure. Natječajna procedura nije provedena, što nije sukladno članku 12. Zakona o javnim poduzećima u FBiH i članku 46. Statuta Društva, iako je Nadzorni odbor Odluku o pokretanju procedure za imenovanje ravnatelja donio na sjednici održanoj 20. 9. 2022. godine.

Do okončanja revizije Nadzorni odbor nije proveo natječajnu proceduru za imenovanje Uprave Društva, što je bio u obvezi sukladno Zakonu o javnim poduzećima u FBiH i Statutu Društva.

Odbor za reviziju razmatra godišnju strategiju rizika i plan revizije, osigurava da interne kontrole budu odgovarajuće i funkcioniraju kako je predviđeno, revidira godišnja izvješća i vrši kontrolu usklađenosti poslovanja Društva i funkcioniranje organa upravljanja sa relevantnim zakonskim okvirom, o čemu izvješćuje Skupštinu – Gradsko vijeće i Nadzorni odbor i daje preporuke Upravi o uočenim nepravilnostima. Statutom je propisano da se Odbor za reviziju sastoji od tri člana koji se biraju putem javnog natječaja. Također, člankom 58. Statuta Društva je propisano da Skupština odlučuje o imenovanju Odbora za reviziju. Sukladno Statutu Društva Nadzorni odbor donosi odluku o raspisivanju javnog natječaja i daje suglasnost na tekst natječaja i imenuje komisiju za njegovu provedbu, te podnosi prijedlog Skupštini Društva za imenovanje predsjednika i članova Odbora za reviziju, što nije izvršeno u tijeku obavljanja revizije.

U Društvu nije formiran odbor za reviziju, što nije sukladno članku 26. Zakona o javnim poduzećima u FBiH, članku 84. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH. Također, člancima 21. i 57. Statuta je propisano da je Društvo bilo dužno formirati odbor za reviziju, koji razmatra studije rizika i osigurava da unutarnja revizija izvrši plan revizija i da unutarnje kontrole budu adekvatne i funkcioniraju kako je predviđeno. Nadzorni odbor provodi postupak izbora kandidata i podnosi prijedlog Skupštini Društva za imenovanje predsjednika i članova Odbora za reviziju, što nije izvršeno u tijeku obavljanja revizije.

Na navedeno smo dali preporuku u Pismu menadžmentu od 28. 12. 2022. godine. Društvo se 17. 2. 2023. godine obratilo Skupštini Društva – Gradskom vijeću da na jednoj od sjednica kao točku dnevnog reda uvrsti prijedlog o provođenju natječaja za imenovanje Odbora za reviziju.

Do okončanja revizije nije provedena natječajna procedura za imenovanje Uprave Društva, niti je formiran odbor za reviziju koji razmatra studije rizika i osigurava da interne kontrole budu adekvatne i funkcioniraju kako je predviđeno Statutom.

Preporuka:

- ***Nadzorni odbor, kao organ upravljanja, treba provesti natječajnu proceduru i izvršiti imenovanje Uprave Društva, te provesti postupak izbora članova Odbora za reviziju, sukladno Zakonu o javnim poduzećima, Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH i Statutu Društva.***

---

³ „Sl. novine FBiH“, br. 42/17

Unutarnja revizija

Društvo nema uspostavljen odjel za unutarnju reviziju, uzimajući u obzir da je broj radnika manji od 100, što je sukladno članku 27. Zakona o javnim poduzećima u FBiH. Međutim, Društvo je kao subjekt od javnog interesa, sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH, obvezno uspostaviti i osigurati funkcioniranje odjela interne revizije i imati u radnom odnosu najmanje jednog ovlaštenog unutarnjeg revizora, s važećom licencom.

Preporuka:

- *formirati odjel unutarnje revizije sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji.*

Transparentnost rada

Sukladno članku 1. Zakona o dopunama Zakona o javnim poduzećima u Federaciji BiH,⁴ Društvo je obvezno objavljivati informacije o financijskom poslovanju na Internet-stranici kako bi ih učinilo dostupnim javnosti. **Uvidom u Internet-stranicu Društva utvrđeno je da nema objavljivane informacije o financijskom poslovanju propisane Zakonom.**

Preporuka:

- *učiniti javno dostupnim informacije o poslovanju, s ciljem dostupnosti i uvida javnosti u rad i trošenje javnih sredstava sukladno Zakonu o javnim poduzećima u FBiH.*

5. PLANIRANJE I IZVJEŠĆIVANJE

5.1 Izrada i donošenje plana poslovanja

Uprava Društva bila je dužna izraditi i nadgledati realizaciju trogodišnjeg plana poslovanja i dostaviti ga Uredu za reviziju institucija u FBiH i gradskom organu uprave, sukladno članu 22. Zakona o javnim poduzećima u FBiH. Također, Statutom Društva propisano je da će Uprava sačiniti i nadzirati realizaciju planova poslovanja, kao i da Nadzorni odbor i Skupština Društva odobravaju trogodišnji plan poslovanja, odnosno revidirani plan poslovanja. **Trogodišnji plan poslovanja za razdoblje od 2022. do 2024. godine nije sačinjen, niti dostavljen Uredu za reviziju institucija u FBiH, što nije sukladno Zakonu o javnim poduzećima u FBiH.**

U Društvu je Odluku o usvajanju financijskog plana za 2022. donio ravnatelj 18. 2. 2022. godine, a rebalans 13. 9. 2022. godine, **dok Skupština Društva nije razmatrala planove.** Plan poslovanja predstavlja projekciju prihoda i rashoda i financijskog rezultata. **Člankom 23. Statuta propisano je da Skupština Društva odlučuje o donošenju trogodišnjeg plana poslovanja, odnosno revidiranog plana poslovanja Društva.** Također, prema članku 6. i 23. Zakona o javnim poduzećima u FBiH, Skupština donosi Odluke o trogodišnjem planu poslovanja i revidiranom planu poslovanja.

Plan je sačinjen kao projekcija prihoda i rashoda, te sadrži informaciju o donaciji autobusa od Grada Splita koji će povećati broj polazaka na redovnim linijama, ali i zahtijevati veći broj vozača. **Plan ne sadrži sve elemente propisane člankom 23. Zakona o javnim poduzećima (kapitalne izdatke predložene za razdoblje koje plan poslovanja obuhvata, izvor financija predloženih za kapitalne izdatke, te druge poslovne ciljeve, prijedloge za korištenje i raspodjelu dobiti za razdoblje na koje se plan odnosi i dr.).** Plan mora odražavati planirane aktivnosti javnog poduzeća.

---

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 109/12

Planirani i ostvareni pokazatelji iz financijskog plana daju se u tabeli:

R. br.	Pozicija	Ostvareno u 2021. god.	Plan za 2022. god.	Revidirani plan (rujan 2022. god.)	Ostvareno u 2022. god.	Indeks (6/3)	Indeks (6/5)
1	2	3	4	5	6	7	8
I	Prihodi	2.787.557	3.385.813	4.115.727	3.401.838	122	83
II	Rashodi	2.782.051	3.335.000	4.074.000	3.948.410	142	97
III	Dobit (Gubitak)	5.506	50.813	41.727	(546.572)	-	(13)

Društvo je iskazalo negativan financijski rezultat – gubitak u iznosu od 546.572 KM.

Prihodi su iskazani u iznosu od 3.401.838 KM i veći su u odnosu na prethodnu godinu za 614.281 KM, a za 713.889 KM manji od planiranih. Razlog povećanja ukupnih prihoda u odnosu na 2021. godinu odnosi se najvećim dijelom na veće prihode od pruženih usluga. Rashodi su iskazani u iznosu od 3.948.410 KM, i veći su u odnosu na prethodnu godinu za 1.166.359 KM, a u odnosu na planirano manji za 125.590 KM. Povećanje rashoda u odnosu na prethodnu godinu odnosi se najvećim dijelom na uvođenje novih linija i učestalosti vožnje postojećih linija, što je uz povećanje cijene litra goriva tijekom godine rezultiralo većim troškovima goriva.

Društvo je ostvarilo gubitak za 2022. godinu, a u prethodnom razdoblju, tj. za 2021. i 2020. ostvarilo je dobitak. Međutim, u 2022. godini troškovi su znatno veći u odnosu na prethodno razdoblje, tako u odnosu na 2021. veći su za 70%, a u odnosu na 2020. za 65%, najvećim dijelom zbog povećanih troškova goriva koji su iznosili 1.385.801 KM (u 2021. godini 478.429 KM, a u 2020. godini 698.739 KM).

Izvršenom prethodnom revizijom utvrdili smo značajna odstupanja u odnosu na usvojeni rebalans financijskog Plana za 2022. godinu (Planirana je dobit, a ostvaren je gubitak od 546.572 KM i više ostvareni rashodi od planiranih). Sukladno članku 24. Zakona o javnim poduzećima u FBiH i članovima 41. i 66. Statuta, Uprava Društva je dužna razmotriti te u slučaju potrebe, a sukladno njegovim ciljevima revidirati i usuglasiti plan poslovanja, radi njegovog prilagođavanja kretanjima na komercijalnom tržištu. **Stoga je dana preporuka u Pismu menadžmentu od 28. 12. 2022. godine da Uprava Društva razmotri i izvrši potrebne izmjene plana, radi njegovog prilagođavanja kretanjima na komercijalnom tržištu, sukladno članku 24. Zakona o javnim poduzećima u FBiH i Statutu Društva. Međutim, aktivnosti na usuglašavanju plana za 2022. godinu nisu poduzete.**

Uprava Društva je bila dužna izraditi i nadgledati realizaciju trogodišnjeg plana poslovanja, i dostaviti ga Uredu za reviziju institucija u FBiH, nadležnom ministarstvu i gradskom organu uprave, sukladno članku 22. Zakona o javnim poduzećima u FBiH.

Skupština nije razmatrala ni trogodišnji ni godišnji plan poslovanja, kao ni rebalans plana sukladno članku 6. Zakona o Javnim poduzećima u FBiH i Statutu Društva.

Preporuke:

- **Uprava Društva treba pravovremeno izraditi, sa svim potrebnim elementima, i nadgledati realizaciju trogodišnjeg plana poslovanja i prilagoditi ga kretanjima na komercijalnom tržištu sukladno Zakonu o javnim poduzećima u FBiH i Statutu Društva, te ga dostaviti Uredu za reviziju institucija u FBiH i gradskom organu uprave;**
- **Skupština Društva treba razmatrati plan poslovanja i rebalans plana sukladno Zakonu o javnim poduzećima u FBiH i Statutu Društva.**

5.2 Izvješćivanje

Uprava Društva izvješćuje Nadzorni odbor putem godišnjih izvješća, te Skupštinu Društva najmanje jednom godišnje po izradi godišnjeg izvješća, koje uključuje financijsko izvješće, izvješće revizora i izvješće o radu Nadzornog odbora. Nadzorni odbor je 8. 5. 2023. godine usvojio financijska izvješća za 2022. godinu i Godišnje izvješće o poslovanju. **Do okončanja revizije Skupština Društva nije razmatrala, niti usvojila financijska izvješća za 2022. godinu.**

6. FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Godišnja financijska izvješća za 2022. godinu Društvo je izradilo i dostavilo nadležnim organima i institucijama, sukladno važećim propisima i u utvrđenom roku.

Uprava Društva redovno izvješćuje Nadzorni odbor o provedenim aktivnostima, posebno po izradi godišnjeg obračuna za prethodnu poslovnu godinu. Nadzorni odbor Skupštini Društva dostavlja godišnje izvješće o poslovanju na usvajanje.

Društvo za 2022. godinu nije provelo postupak javne nabave za usluge revizije financijskih izvješća sukladno stavku 4) članka 57. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, s obzirom na to da su obuhvaćeni godišnjim planom revizije Ureda za reviziju institucija u FBiH.

6.1 RAČUN DOBITI I GUBITKA – IZVJEŠĆE O UKUPNOM REZULTATU ZA RAZDOBLJE

6.1.1 Prihodi

Struktura ostvarenih prihoda u obračunskom razdoblju iskazana je kako slijedi: KM

	od 1. 1. do 31. 12. 2022.	od 1. 1. do 31. 12. 2021.
PRIHODI	3.401.838	2.787.557
Prihodi iz ugovora s kupcima	3.091.448	2.660.998
Ostali prihodi i dobici	310.390	126.559

Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama regulirane su politike vrednovanja i iskazivanja prihoda. Društvo priznaje prihode sukladno zahtjevima MSFI-ja 15 – Prihodi, kad je povećanje budućih ekonomskih koristi povezano sa povećanjem sredstava ili smanjenjem obveza koje se mogu pouzdano izmjeriti, u trenutku isporuke proizvoda i obavljanja usluga kada je značajan dio rizika i koristi od vlasništva prešao na kupca, te kada je vjerojatno da će transakcija biti praćena prilivom ekonomske koristi i kad se iznos prihoda može pouzdano izmjeriti po osnovu fakturiranih i od strane kupca prihvaćenih potraživanja. Prihodi Društva su prihodi ostvareni od pruženih usluga (prijevozom putnika u gradskom, prigradskom prometu, te ostali prijevoz putnika u cestovnom prometu) i ostalih prihoda.

6.1.1.1 Prihodi iz ugovora s kupcima

Prihodi iz ugovora s kupcima iskazani su u iznosu od 3.091.448 KM i čine ih prihodi od pruženih usluga – prijevoza putnika. Prijevoz putnika Društvo obavlja prema zonskom sustavu prijevoza (zone I, II i III) na području Grada Mostara, ugovoreni prijevoz i međužupanijski prijevoz. Cijene usluga prijevoza kojeg organizira Društvo, odlučuje osnivač, a na prijedlog Uprave Društva. **Odlukom od 10. 9. 2008. godine Gradsko vijeće Grada Mostara utvrdio je cijene prijevoza u javnom gradskom linijskom prometu na području Grada, koje se primjenjuju i danas. Cijena usluga gradskog prijevoza utvrđena je Cjenovnikom, kojim su utvrđene cijene pojedinačnih karata po zonama** (zona I – 1,50 KM, zona II – 2,10 KM, zona III – 2,90 KM), mjesečne karte za radnike (zona I – 50 KM, zona II – 75 KM, zona III – 95 KM), za srednjoškolce i studente (zona I – 38 KM, zona II – 53 KM, zona III – 68 KM), za umirovljenike (zona I – 17 KM, zona II – 24 KM, zona III – 32 KM). Najveći promet u 2022. godini ostvaren je sa kupcem Grad Mostar (ukupan promet do 31. 12. 2022. godine iznosio je 1.932.034 KM) na osnovu zaključenih Ugovora o pružanju usluga prijevoza učenika osnovnih škola sa područja Grada (ugovor sklopljen na ukupnu vrijednost od 1.567.970 KM) i usluga javnog gradskog prijevoza osoba ili obitelji za koje Centar za socijalni rad utvrdi da se nalaze u stanju socijalne potrebe, slijepih osoba i njihovih pratioca, te učenika srednjih škola i studenata iz obitelji koje se nalaze u stanju socijalne potrebe (ugovor sklopljen na ukupnu vrijednost od 300.000 KM).

Međužupanijski prijevoz registriran je u Ministarstvu prometa i veza Hercegovačko – neretvanskog kantona na relaciji Mostar – Međugorje za koje je izdano Rješenje u 2020. godini sa rokom važenja do 31. 5. 2023. godine. Cijene međužupanijskog prijevoza utvrđene su Odlukom ravnatelja iz travnja 2022. godine u rasponu, i to za pojedinačne karte od 4 KM do 5 KM, mjesečne karte za učenike i studente od 70 KM do 80 KM, za radnike od 95 KM do 115 KM.

Ugovoreni prijevoz odnosi se na iznajmljivanje vozila od Društva za različite potrebe (izleti po zonama i dalje, na dan i dr.), a cijene su utvrđene Cjenovnikom iz ožujka 2022. godine u zavisnosti od vrste iznajmljenog prijevoznog sredstva i kreću se u rasponu od 180 KM do 450 KM, te po prijeđenom kilometru dnevno za autobuse i kombi vozila (1,25 KM i 1,50 KM). Izvršenim uvidom u dokumentaciju ugovorenog prijevoza (zahtjeve, fakture, cjenik i dr.) nisu utvrđene nepravilnosti.

Za utvrđene cijene javnog gradskog prijevoza nije vršena korekcija cijena uslijed rasta cijena naftnih derivata na tržištu, već se fakturiralo prema ranije utvrđenim cijenama s ciljem promovisanja usluge javnog gradskog prijevoza. Ukupan broj prodanih karata za 2022. godinu, po različitim zonama i osnovama, iznosio je 512.166 komada (za 2021. godinu broj prodanih karata iznosio je 392.250 komada).

Izvršen je uvid u kontrole prodaje karata i polaganja novca od prodaje u blagajnu Društva za kolovoz i rujan 2022. godine. Uvidom u blagajnu, pomoćnu blagajnu za vozne karte, te vozne listove za dnevni obračun karata utvrđeno je da vozači kod obračunskog radnika zadužuju karte putem „voznog“ – kontrolnog lista i sa tim voznim listom dolaze ponovno na obračun. U voznom listu su uneseni podaci zaprimljenih karata, prodanih i vraćenih karata od vozača (numeriranih po serijskim brojevima i po zonama), a razlika od zaduženja do povrata zonskih karata je njegova potrošnja, na osnovu čega obračunski radnik obračunava vozača i potražuje iznos izvršene prodaje, koji isti dan polaže u blagajnu, odnosno na transakcijski račun. Tijekom 2023. godine uvedena je elektronska prodaja i obračun karata. Vozači zaduže aparate za izdavanje karata, a nakon smjene prave presjek stanja, a što je uvezano sa računarom obračunskog radnika, koji na osnovu obračuna potražuje iznos prodanih karata na toj liniji. Probni rad elektronskog obračuna je u tijeku. U odabranom uzorku nisu utvrđene nepravilnosti.

Društvo ima 18 stalnih voznih linija koje redovno prometuju prema utvrđenim redovima vožnje na području grada. **Provedenom revizijom utvrdili smo da Društvo ne vrši ocjenu isplativosti prometa određenih voznih linija. Kao primjere izdvajamo sljedeće redovne linije i pregled ostvarenog prihoda za rujan 2022. godine na relacijama: Musala – Raštani – Bijelo polje (oprihodovano 891 KM), vrh Avenije – Bačevići (oprihodovano 595,50 KM), te linija Rondo – Musala – Cim (oprihodovano 441 KM), a za prosinac na relaciji: Musala – Raštani – Bijelo polje (oprihodovano 1.098,60 KM), linija Rondo – Musala – Cim (oprihodovano 894 KM), te vrh Avenije – Bačevići (oprihodovano 696,90 KM).**

Preporuka:

- *s ciljem efikasnog upravljanja javnim sredstvima, potrebno je da Društvo preispita opravdanost prometa određenih voznih linija, te razmotri optimalnije i racionalnije organiziranje voznih linija na području grada.*

6.1.1.2 Ostali prihodi i dobiti

Ostali prihodi i dobiti iskazani su u iznosu od 310.390 KM, a odnose se najvećim dijelom na prihode od dotacija (188.000 KM), prihode od donacija u obliku primljenih sredstava (90.508 KM), ostale prihode od osiguravajućih društava (25.939 KM), te prihode od ostalih donacija (3.978 KM).

Prihodi od dotacija u iznosu od 188.000 KM odnose se na doznačena sredstva Grada Mostara na osnovu odluka: za realizaciju nabave sedam autobusa iz donacije u iznosu od 50.000 KM (od 26. 9. 2022. godine), uplata novčane pomoći od 100.000 KM iz proračunskih sredstava Grada Mostara – pomoć javnim poduzećima (od 21. 12. 2022. godine) i uplata novčanih sredstava u iznosu od 38.000 KM za financiranje registracije autobusa iz donacije (od 29. 12. 2022. godine).

Prihodi od donacija na 31. 12. 2022. godine iskazani su u iznosu od 94.486 KM, a najvećim dijelom odnose se na oprihodovani dio unaprijed naplaćenog odloženog prihoda u visini iskazane ispravke vrijednosti doniranih autobusa (42.274 KM) i rashodovanih doniranih rezervnih dijelova i alata – Japan (33.586 KM).

Prihodi od prodaje građevinskog objekta i zemljišta iskazani su u iznosu od 1.964 KM, na osnovu Odluke Skupštine Društva od 29. 3. 2022. godine o prodaji nekretnina na lokalitetu Raštana, što je šire pojašnjeno u točki 6.2.1.1 Izvješća.

6.1.2 Rashodi

Struktura ostvarenih rashoda iskazana u financijskim izvješćima je sljedeća: u KM

	1. 1. – 31. 12. 2022.	1. 1. - 31. 12. 2021.
RASHODI	3.948.410	2.782.051
Poslovni rashodi	3.872.632	2.762.608
Troškovi sirovina i materijala	143.073	140.644
Troškovi energije i goriva	1.409.931	719.208
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	2.004.423	1.651.261
Amortizacija	77.843	80.984
Troškovi primljenih usluga	102.581	68.219
Ostali poslovni rashodi i troškovi	134.781	102.292
Ostali rashodi i gubici	75.778	19.443

6.1.2.1 Poslovni rashodi

Poslovni rashodi iskazani su u iznosu od 3.872.632 KM, a odnose se na: troškove sirovina i materijala (143.073 KM), troškove energije i goriva (1.409.931 KM), troškove plaća i ostalih ličnih primanja (2.004.423 KM), amortizaciju (77.843 KM), troškove primljenih usluga (102.581 KM) i ostale poslovne rashode i troškove (134.781 KM).

6.1.2.2 Troškovi sirovina i materijala

Troškovi sirovina i materijala iskazani su u iznosu od 143.073 KM, a u najvećoj mjeri odnose se na utrošeni materijal (85.923 KM), otpis auto guma (24.043 KM) i utrošeni kancelarijski materijal (17.295 KM).

Utrošeni materijal u iznosu od 85.923 KM odnosi se na ugrađeni/utrošeni materijal sa skladišta repromaterijala u servisnoj radionici za održavanje voznih jedinica. Nabava rezervnih dijelova izvršena je od dobavljača izabranih provedenom procedurom javnih nabava. **Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama utvrđeno je da za izdati materijal ili rezervni dio skladištar dužan sačiniti izlaz i uz njega priložiti nalog za izuzimanje materijala, odnosno rezervnog dijela koji mora potpisati rukovoditelj pogona, odnosno druga organizacijska jedinica koja izuzima materijal, što je i obveza utvrđena Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH. Ovi troškovi iskazani su na osnovu izdatnica (magacionera) temeljem kojih se vrši razduženje skladišta na osnovu trebovanja (servisnih radnika). Izvršili smo uvid u odabrani uzorak, te utvrdili da izlaz i trebovanje materijala sačinjava i ovjerava ista osoba, te da trebovanja nije ovjerio rukovoditelj pogona, kao ni osoba koja preuzima materijal. Navedeno nije sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH, u dijelu sastavljanja i kontrole knjigovodstvenih isprava, kao ni Pravilniku o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva.**

Preporuka:

- **izdavanje materijala sa skladišta vršiti sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH, na način utvrđen Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva.**

Otpis autoguma iskazan u iznosu od 24.043 KM odnosi se na otpis autoguma u upotrebi za koje Društvo, prema navodima, primjenjuje funkcionalnu metodu otpisa (točka 6.2.2.1 Izvješća).

6.1.2.3 Troškovi energije i goriva

Troškovi energije i goriva iskazani su u iznosu od 1.409.931 KM, a najvećim dijelom odnose se na utrošeno dizel gorivo (1.379.397 KM) i ulje i mazivo (18.205 KM). Društvo raspolaže sa 65 autobusa za obavljanje osnovne djelatnosti. Predviđeno je da se gorivo u autobuse može sipati na dva načina, i to na internoj pumpi u krugu Društva i na benzinskim pumpama izabраних dobavljača. Uvidom u stanje zaliha goriva na internoj pumpi utvrdili smo da tijekom godine Društvo nije nabavljalo gorivo za internu pumpu, a iz pumpe je istočeno goriva u vrijednosti 10.876 KM, tako da je stanje na kraju godine 1.393 KM (odnosno 1.049 l). Tijekom godine Društvo je dizel gorivo nabavljalo od dobavljača „Hifa“ d.o.o. Tešanj i od „Oil-AC“ d.o.o. Mostar, temeljem zaključenih ugovora nakon provedenih procedura otvorenog postupka nabave, što je šire objašnjeno u točki 7. Izvješća. Ugovorima je utvrđeno da su isporučitelji u slučaju promjene cijena goriva obvezni o tome izvijestiti u pisanom obliku i dostaviti odgovarajuću suglasnost mjerodavnog tijela ili institucije na promjenu cijene, te prilagoditi cijenu promjenama na tržištu uz primjenu ugovorenog popusta (4,2% „Hifa“ d.o.o. Tešanj i 4% „Oil-AC“ d.o.o. Mostar). Izvršen je uvid u uzorkom odabrane fakture dobavljača, kao i putne naloge određenih autobusa, te nisu utvrđene nepravilnosti. Predočena nam je dokumentacija iz koje smo utvrdili da Društvo vrši kontrolu upotrebe i kontrolu potrošnje goriva mjesečno, iako za to nema pisanu proceduru na šta smo ukazali Pismom menadžmentu. Društvo je u veljači 2023. godine donijelo Uputstvo kojim je utvrđen način sipanja goriva, vođenje evidencije o tome, kontrola količine goriva i prosječne potrošnje po vozilu. Pregled se sačinjava mjesečno za sva vozila i dostavlja Ravnatelju i tehničkoj službi koji analiziraju utrošak goriva u prethodnom mjesecu, te utvrđuju razloge eventualnih odstupanja od prosječne potrošnje.

6.1.2.4 Troškovi plaća i ostalih osobnih primanja

Troškovi plaća i ostalih osobnih primanja zaposlenih iskazani su u iznosu od 2.004.423 KM, a odnose se na bruto plaće (1.659.548 KM), ostale naknade zaposlenih (311.871 KM) i troškove ostalih angažiranih fizičkih lica, uključujući članove odbora (33.004 KM).

Obračun plaća i naknada plaća vrši se sukladno Zakonu o radu, budući da Pravilnik o radu i Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i zadataka datiraju iz 2008. godine, te nisu usklađeni sa Zakonom o radu, što je pojašnjeno u točki 4. Izvješća.

Izvršen je uvid u obračun plaća i naknada plaća za siječanj, rujanj i prosinac 2022. godine. Uvidom u dokumentaciju koja se odnosi na podatke za obračun plaće, ugovore o radu, evidenciju radnog vremena (šiht liste) i pojedinačne platne liste zaposlenika konstatirali smo da se obračun plaća vrši sukladno zakonskim i pod zakonskim aktima.

Nakon dostavljenog Pisma menadžmentu u Društvo je donesena Odluka o radnom vremenu usklađena sa Zakonom o radu, u dijelu korištenja odmora u tijeku radnog dana koji se ne računa u radno vrijeme. Prisustvo na poslu evidentira se na šiht listama koje se vode po službama, sukladno Pravilniku o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažiranim na radu.

Osnovna plaća proizvod je najniže plaće i koeficijenta grupe poslova koje zaposlenik obavlja. Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta utvrđeni su koeficijenti u rasponu od 1,40 do 5,90 na osnovu složenosti poslova radnog mjesta po službama. Pored osnovne plaće, Pravilnikom o radu utvrđena su prava na uvećanu plaću po osnovu minulog rada 0,5% za svaku navršenu godinu radnog staža, prekovremeni rad, noćni rad, rad na dan sedmičnog odmora i rad u dane praznika. Uvidom u dostavljenu dokumentaciju utvrdili smo da se plaća u Društvo obračunava na način da se utvrđena vrijednost bruto boda množi sa koeficijentom grupe poslova koje zaposlenik obavlja, tako dobivena osnovna plaća uvećava se sukladno Pravilniku o radu. Primijenjena bruto vrijednost boda utvrđena je odlukama ravnatelja Društva i to za siječanj i veljaču u iznosu od 540 KM, za ožujak u iznosu od 570 KM, a od travnja vrijednost boda iznosila je 590 KM. Odlukom o vršenju ovlasti organa Grada Mostara u gospodarskim društvima sa učešćem državnog kapitala, utvrđena je plaća ravnatelja Društva u iznosu od tri prosječne mjesečne neto plaće isplaćene u FBiH u prethodna tri mjeseca prema posljednjem objavljenom podatku Zavoda za statistiku u FBiH.

Najviša neto isplaćena je plaća ravnatelja u iznosu od 3.779 KM sa minulim radom, najniža u iznosu od 709 KM, dok je prosječna plaća iznosila 1.111 KM.

Ostale naknade zaposlenih iskazane su u iznosu od 311.871 KM, a odnose se na topli obrok (188.518 KM), jednokratna naknada uslijed rasta indeksa potrošačkih cijena (31.200 KM), regres za godišnji odmor (29.600 KM), naknada plaće za vrijeme privremene spriječenosti za rad (14.790 KM), troškove službenih putovanja u zemlji (3.100 KM) i inozemstvu (6.175 KM), otpremnine prilikom odlaska u mirovinu (25.685 KM) i naknade troškova za slučaj bolesti i smrti (12.803 KM).

Naknada za topli obrok (188.518 KM) isplaćivana je u visini od 1% prosječne mjesečne plaće u FBiH. Regres za godišnji odmor za 2022. godinu isplaćen je sukladno Odluci ravnatelja u iznosu od 500 KM po zaposlenom.

Jednokratna novčana naknada (31.200 KM) u iznosu od 400 KM po zaposlenom isplaćena je za 78 zaposlenika, na osnovu Odluke ravnatelja Društva, pozivajući se na član 19. Uredbe Vlade FBiH o pomoći stanovništvu uslijed rasta indeksa potrošačkih cijena.⁵

Otpremnine prilikom odlaska u penziju (25.685 KM) isplaćene su za četiri zaposlenika koji su ispunili uslove za penziju u visini po pet prosječnih plaća FBiH prema posljednjem objavljenom podatku na dan isplate otpremnine, kako je utvrđeno Pravilnikom o radu.

U uzorkom obuhvaćenim obračunatim i isplaćenim naknadama nisu utvrđene nepravilnosti.

Troškovi ostalih angažiranih fizičkih lica, uključujući članove odbora iskazani su u iznosu od 33.004 KM, a odnose se na naknade članovima Nadzornog odbora (23.714 KM) i ugovore o djelu (9.290 KM).

Troškovi naknada članovima Nadzornog odbora iskazani su u iznosu od 23.714 KM. Odlukom o vršenju ovlasti organa Grada Mostara u gospodarskim društvima sa učešćem državnog kapitala utvrđen je mjesečni iznos naknade predsjedniku Nadzornog odbora u visini 70% prosječne neto plaće isplaćene u FBiH u prethodna tri mjeseca prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku, a za članove Nadzornog odbora 80% od iznosa mjesečne naknade utvrđene za predsjednika Nadzornog odbora. Imenovanom članu za zastupanje na Skupštini Društva utvrđena je naknada od 25% prosječne plaće u FBiH.

Troškovi naknada ostalim fizičkim licima po osnovu ugovora o djelu u iznosu od 9.290 KM odnose se na troškove po osnovu dva ugovora o djelu zaključena sa fizičkim licima za poslove koji su sistematizirani i u nadležnosti Društva (vozač autobusa). Navedeno nije sukladno Zakonu o radu, Pravilniku o radu i Pravilniku o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta. Zakonom o obligacionim odnosima propisano je da se ugovorom o djelu ne može angažirati osoblje za poslove koji zahtijevaju kontinuitet, a ugovor o djelu se zaključuje za obavljanje konkretnog posla koji će trajati određeno vrijeme, kojim se vršilac posla obvezuje obaviti određeni posao, kao što je izrada ili popravak neke stvari, izvršenje fizičkog ili umnog rada i sl., a naručilac se obvezuje platiti mu za to naknadu.

Preporuka:

- **za obavljanje sistematiziranih poslova zaposlenike angažirati sukladno Zakonu o radu, Pravilniku o radu i Pravilniku o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.**

6.1.2.5 Amortizacija

Troškovi amortizacije iskazani su u iznosu od 77.843 KM, a odnose se na ispravku vrijednosti građevina, i opreme za revidiranu godinu, šire pojašnjeno u točki 6.2.1.1 Izvješća.

---

⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 55/22

6.1.2.6 Troškovi primljenih usluga

Troškovi primljenih usluga iskazani su u iznosu od 102.581 KM, a najvećim dijelom odnose se na usluge špeditera i homologacije za donirane autobuse (28.414 KM), usluge protektiranja autoguma na autobusima (16.340 KM), usluge održavanja transportnih sredstava (11.830 KM), usluge održavanja ostale opreme (10.190 KM) i transportne usluge (7.566 KM). Navedeni troškovi iskazani su na osnovu faktura dobavljača izabranih provedenom procedurom odgovarajućeg postupka nabave sukladno Zakonu o javnim nabavama. Uvidom u odabrani uzorak nisu utvrđene nepravilnosti.

6.1.2.7 Ostali poslovni rashodi i troškovi

Ostali poslovni rashodi i troškovi iskazani su u iznosu od 134.781 KM, a najvećim dijelom odnose se na troškove: police osnovnog osiguranja auto odgovornosti (47.202 KM), poreza, naknadi i taksa (23.826 KM), premije osiguranja doniranih transportnih sredstava (10.333 KM), te troškove putarine i parkinga (17.494 KM).

6.1.2.8 Ostali rashodi i gubici

Ostali rashodi i gubici iskazani su u iznosu od 75.778 KM, a najvećim dijelom odnose se na troškove iskazane nakon dostavljenog Pisma menadžmentu (35.758 KM) za izvršene popravke i održavanja stalnih sredstava tijekom 2021. godine (šire pojašnjeno u točki 6.2.1.2 Izvješća), rashode po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa doniranog repromaterijala (29.282 KM), te neotpisane vrijednost rashodovanog autobusa (7.585 KM) na osnovu Elaborata Centralne popisne komisije o izvršenom popisu, usvojenog od Uprave i Nadzornog odbora Društva.

6.1.3 Financijski rezultat

U financijskim izvješćima Društva za 2022. godinu iskazan je gubitak u poslovanju u iznosu od 546.572 KM, a u prethodnoj godini iskazana je dobit u iznosu od 5.506 KM.

Ne možemo potvrditi iskazani financijski rezultat s obzirom na to da Društvo:

- izvršena ulaganja u iznosu od 94.716 KM u popravke autobusa nije priznalo na teret rashoda prethodne godine ili kroz ispravku početnog stanja imovine i kapitala, kako nalažu zahtjevi MRS-a 8 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške, već je iznos od 35.758 KM priznalo na teret rashoda perioda, što je utjecalo na povećanje iskazanog gubitka tekuće godine (točka 6.2.1.2 Izvješća);
- za iznos iskazanih sumnjivih i spornih potraživanja od 24.649 KM nije izvršilo procjenu očekivanih kreditnih gubitaka sukladno zahtjevima MSFI-ja 9 – Financijski instrumenti, koji uvodi koncept očekivanih kreditnih gubitaka, niti je u bilješkama uz financijska izvješća objavilo učinke očekivanih kreditnih gubitaka. To za posljedicu može imati da su rashodi i financijski rezultat (gubitak) podcijenjeni, a potraživanja precijenjena za iznos utvrđenog usklađivanja prema Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja (točka 6.2.2.2 Izvješća).

Skupština Društva do okončanja revizije nije usvojila Izvješće o poslovanju za 2022. godinu, te nije donijela odluku o pokriću gubitka za 2022. godinu.

Ističemo da je koeficijent tekuće likvidnosti na 31. 12. 2022. godine bio 0,36, a prethodne godine 0,42. Navedeno ukazuje na to da Društvo nije u mogućnosti na 31. 12. 2022. godine tekućim sredstvima (579.549 KM) izmirivati tekuće obveze (1.592.504 KM).

6.2 BILANCA STANJA – IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOM POLOŽAJU NA KRAJU RAZDOBLJA

6.2.1 Dugoročna imovina

Struktura dugoročne imovine Društva na datum bilance iskazana je u tabeli: KM

	31. 12. 2022.	31. 12. 2021.
DUGOROČNA IMOVINA	1.365.623	1.440.162
Nekretnine, postrojenja i oprema	1.306.812	1.345.142
Nematerijalna imovina	304	1.760
Ostala imovina i potraživanja	58.507	94.716

6.2.1.1 Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazane su u iznosu od 1.306.812 KM. Struktura i promjene na ovoj imovini daju se u tabeli:

Opis	Zemljišta	Zgrade	Postrojenja i oprema	Alati, pog. i kanc. namještaj	Transportna sredstva	Materijal. sredstva u pripremi	Ostala materijalna sredstva	Ukupno
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Nabavna vrijednost								
na 1. 1. 2022.	447.780	888.312	546.162	34.279	11.879.381	0	0	13.795.914
Direktna povećanja	12.600	4.959	3.349	0	331.727	0	0	352.635
Prenos sa pripreme	0	0	0	0	0	0	0	0
Otuđenje, rashodovanje	(143.040)	(297.097)	(5.830)	0	(1.579.253)	0	0	(2.025.220)
Ostalo	0	0	0	0	0	0	0	0
na 31. 12. 2022.	317.340	596.174	543.681	34.279	10.631.855	0	0	12.123.329
Amortizacija								
na 1. 1. 2022.		181.208	536.050	31.245	11.702.270	0	0	12.450.773
Amortizacija		15.996	1.997	778	59.071	0	0	77.842
Otuđenje, rashodovanje		(134.601)	(5.830)	0	(1.571.667)	0	0	(1.712.098)
Ostalo		0	0	0	0	0	0	0
na 31. 12. 2022.	0	62.603	532.217	32.023	10.189.674	0	0	10.816.517
Neto knjigovodstvena vrijednost								
na 1. 1. 2022.	447.780	707.104	10.112	3.034	177.111	0	0	1.345.141
na 31. 12. 2022.	317.340	533.571	11.464	2.256	442.181	0	0	1.306.812

Neto knjigovodstvena vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme iskazana u iznosu od 1.306.812 KM, odnosi se na građevinske objekte u iznosu od 533.571 KM, transportna sredstva u iznosu od 442.181 KM, zemljište u iznosu od 317.340 KM i postrojenja, oprema i namještaj u iznosu od 13.720 KM. Imajući u vidu da se najznačajniji dio odnosi na izvršena ulaganja u novosagrađeni građevinski objekat upravne zgrade i radionice na lokalitetu Bišće polje b.b. tijekom 2020. godine, ne smatramo da se njihova vrijednost može značajno razlikovati od one koja bi se utvrdila procjenom.

Zemljište je iskazano u iznosu od 317.340 KM, a odnosi se na građevinsko zemljište površine 3.725 m² na adresi Bišće polje bb, na kojem Društvo ima uknjiženo pravo korištenja kao i pravo raspolaganja na 1/1 zgrade izgrađene na građevinskom zemljištu površine 535 m², uknjiženog temeljem Ugovora o prijenosu nepokretnosti od 2002. godine, što dokazuje ZK izvatkom zemljišnoknjižnog ureda Općinskog suda u Mostaru. Iskazano smanjenje na poziciji zemljišta u iznosu od 143.040 KM odnosi se na prodano građevinsko zemljište. Naime, na prijedlog Nadzornog odbora, Skupština Društva je 29. 3. 2022. godine donijela Odluku o prodaji nekretnina na lokalitetu Raštana označenih kao skladište guma površine 50 m², skladište građevinskog materijala i sitne opreme površine 494m² i zemljište uz izvanprivrednu zgradu 5252m².

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju utvrdili smo da je nabavna vrijednost navedenih nekretnina iznosila: za zemljište 143.040 KM i građevinske objekte 240.737 KM (2015. godine izvršena ulaganja u iznosu od 56.360 KM) sa iskazanom ispravkom vrijednosti od 134.601 KM. **Navedene nekretnine Društvo je nabavilo temeljem zaključenog Ugovora o prijenosu nepokretnosti od 17. 7. 2002. godine za 383.777 KM od poduzeća „Hercegovina Niskogradnja“ Mostar. Procjenu tržišne vrijednosti nekretnina koje Društvo namjerava prodati izvršio je stalni sudski vještak građevinske struke (Goran Bukovac) na osnovu sklopljenog Ugovora o djelu od 29. 11. 2021. godinu u vrijednosti od 600 KM. Izvještaj o procjeni sačinjen je 6. 12. 2021. godine, prema kojem su navedene nekretnine procijenjene na tržišnu vrijednost od 305.000 KM.** Javni poziv za prodaju nekretnina objavljen je u dnevnim novinama „Dnevni list“ 18. 5. 2022. godine, na web stranici i oglasnoj ploči Društva. Na objavljeni javni poziv zaprimljena je samo jedna ponuda ponuđača „SIK“ d.o.o. Mostar sa sjedištem na adresi Raštani bb Mostar na iznos od 307.500 KM. Pravno lice „SIK“ d.o.o. Mostar, registriranu djelatnost za proizvodnju i usluge obavljao je u predmetnim prostorijama kao zakupac uz mjesečnu najamninu u iznosu od 2.200 KM (Ugovor o zakupu od 2020. do 2024. godine). Uvidom u analitičku karticu kupca „SIK“ d.o.o. Mostar utvrdili smo da je posljednja najamnina fakturirana za svibanj 2022. godine. Ugovor o kupoprodaji nekretnina notarski je obrađen 13. 6. 2022. godine čime je kupac stekao pravo prijenosa vlasništva nad predmetnim nekretninama. **Uvidom u glavnu knjigu utvrdili smo da je od prodaje predmetnih nekretnina (zemljišta i građevine) Društvo ostvarilo dobit u iznosu od 1.964 KM.** Prezentiran nam je Elaborat angažiranog vještaka o izvršenoj procjeni tržišne vrijednosti nekretnine iz kojeg ne možemo potvrditi da je procijenjena vrijednost zemljišta realna, s obzirom na to da je za nabavku 5.252 m² zemljišta 2002. godine Društvo izdvojilo 143.040 KM, kada su tržišne cijene nekretnina bile i do tri puta niže u odnosu na cijene nekretnina u 2022. godini, a vrijednost tog zemljišta u 2022. godini procijenjena je na 61.082 KM.

Imajući u vidu stanje tržišnih cijena zemljišta i građevinskih objekata, te u kakvoj se situaciji nalazi Društvo, na što je Nadzorni odbor ukazao prilikom donošenja prijedloga za prodaju nekretnine Skupštini Društva, navedeno ističemo prije svega s ciljem zaštite imovine Društva i ekonomske koristi koja proističe od korištenja imovine, budući da je Društvo po osnovu najma ostvarivalo svaki mjesec prihod u iznosu od 2.200 KM. Nije nam prezentirana dokumentacija o tome je li za zaključivanje Ugovora o prodaji dobivena suglasnost Nadzornog odbora, budući da je člankom 41. Statuta Društva utvrđeno da pojedinačni član uprave nema ovlaštenja zaključiti ugovor ili niz vezanih ugovora čija je stvarna ili procijenjena vrijednost veća od 10.000 KM. Nije nam prezentirana ni suglasnost Pravobranitelja Grada Mostara prije donošenja konačne odluke o prodaji koju je zahtijevao Nadzorni odbor, budući da se radi o državnoj imovini koja je u većinskom vlasništvu Grada Mostara.

Ugovor o prodaji zemljišta i građevinskih objekata ravnatelj nije zaključio sukladno članku 41. Statuta Društva, koji nalaže da pojedinačni član Uprave nema ovlaštenja zaključiti ugovor ili niz vezanih ugovora čija je stvarna ili procijenjena vrijednost veća od 10.000 KM.

Postrojenja i oprema iskazana su u neto iznosu od 11.464 KM (nabavna vrijednost 543.681 KM, ispravka vrijednosti i otuđenje 532.217 KM), a odnose se na opremu u radionicama, opremu za grijanje i hlađenje, te drugu opremu koju Društvo koristi za obavljanje redovne djelatnosti.

Alati, pogonski i kancelarijskog namještaj iskazan je u neto iznosu od 2.256 KM (nabavna vrijednost 34.279 KM, ispravka vrijednosti 32.023 KM), a odnosi se na specijalne alate, mjerne i kontrolne instrumente i kancelarijski namještaj.

Transportna sredstva iskazana su u iznosu od 442.181 KM, a predstavlja sadašnju vrijednost 65 autobusa i tri putnička vozila (nabavne vrijednosti 10.631.855 KM, ispravke vrijednosti 10.189.674 KM). Navedeno ukazuje da se za obavljanje gradskog prijevoza koriste autobusi koji su uglavnom amortizirani (96 %). Povećanje na ovoj poziciji u iznosu od 331.727 KM odnosi se na nabavu 22 rabljena autobusa donirana iz Splita (175.456 KM) i jedan novi minibus (156.271 KM), za kojeg su sredstva osigurana iz donacija Ambasade Japana, a Društvo je provelo otvoreni postupak nabave. Smanjenje na poziciji transportnih sredstava odnosi se na rashodovanje pet autobusa nabavne vrijednosti u iznosu od 1.579.253 KM (ispravke vrijednosti 1.571.667 KM) po usvajanju Elaborata Centralne popisne komisije o izvršenom popisu od Nadzornog odbora Društva.

Amortizacija stalnih sredstava vrši se linearnom metodom, primjenom stopa amortizacije iz „Nomenklature sredstava koja se amortiziraju i minimalne stope amortizacije“, sukladno očekivanom vijeku upotrebe stalnog sredstva, a koje važeći Zakon o porezu na dobit priznaje kao porezno dopustiv rashod. Društvo je Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama propisalo način obračuna amortizacije. Materijalna sredstva početno se vrednuju i iskazuju po trošku nabave. Obračun amortizacije počinje u trenutku u kojem je sredstvo spremno za namjeravanu upotrebu. Primijenjene stope amortizacije za građevinske objekte su 2,50%, transportna sredstva 15,00%, kompjutersku opremu 33,30% i kancelarijski namještaj 12,50%.

Vlasništvo nad nekretninama

Vlasništvo nad nekretninama iskazanim u poslovnim knjigama, Društvo dokazuje ZK izvatkom zemljišnoknjižnog ureda Općinskog suda u Mostaru.

Hipoteke i založno pravo

Društvo nema ograničenja prava u raspolaganju imovinom.

6.2.1.2 Ostala imovina i potraživanja

Ostala imovina i potraživanja iskazana su u iznosu od 58.507 KM, a odnose se na dugoročno razgraničene izvršene opravke mjenjača, retardera i harmonike na autobusima (fakture iz razdoblja prije 2021. godine). Odredbe MRS-a 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema, nalažu da trošak redovnog održavanja imovine subjekt ne priznaje u knjigovodstvenu vrijednost stavki nekretnina, postrojenja i opreme. Ti troškovi se priznaju u dobiti ili gubitku kako nastaju. Troškovi redovnog održavanja su prvenstveno troškovi rada i potrošnog materijala, a mogu uključivati i troškove sitnih rezervnih dijelova. Svrha ovih izdataka obično se opisuje kao trošak popravke i održavanja stavki nekretnina, postrojenja i opreme. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je Društvo izvršene opravke u ranijim razdobljima knjigovodstveno evidentiralo na način da je zaduživalo dugoročna razgraničenja sa kojih je proizvoljno vršilo prijenos na troškove obračunskog razdoblja. Na početku razdoblja na ovoj poziciji iskazan je iznos od 94.716 KM, a odnosio se na izvršene opravke iz 2021. i ranijih godina. Pismom menadžmentu od 28. 12. 2022. ukazali smo da je potrebno analizirati iskazana ulaganja na ovoj poziciji, te izvršiti odgovarajuća knjiženja sukladno MRS-u 16, kako bi imovina bila fer i istinito prikazana u financijskim izvješćima. Društvo je po danoj preporuci 35.758 KM iskazalo na poziciji ostalih rashoda i gubitaka tekućeg razdoblja, a preostalih 58.507 KM zadržalo na poziciji ostala imovina i potraživanja.

Navedeno nije sukladno zahtjevima MRS-a 8 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške koji nalažu da se otkrivene greške ranijeg perioda ispravljaju retroaktivno u prvom setu financijskih izvješća odobrenih za izdavanje nakon njenog otkrivanja, na način da se preprave usporedni iznosi za prezentirana prethodna razdoblja u kojima je greška nastala ili ako je greška nastala prije najranijeg prezentiranog prethodnog razdoblja prepraviti početno stanje imovine, obveza i kapitala za najranije prezentirano prethodno razdoblje.

Izvršena ulaganja u popravke Društvo nije priznalo na teret rashoda prethodne godine ili kroz ispravku početnog stanja imovine i kapitala, kako nalaže točka 42. MRS-a 8 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške, već je iznos od 35.758 KM priznalo na teret rashoda perioda, što je uticalo na povećanje iskazanog gubitka tekuće godine.

Imajući u vidu navedeno, te da se radi o popravkama stalnih sredstava (autobusa) iz ranijih perioda, početno iskazani iznos od 94.716 KM u tekućoj godini trebalo je knjigovodstveno evidentirati sukladno zahtjevima MRS-a 8 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške. Navedeno ima za posljedicu pogrešna prikazivanja imovine i kapitala u financijskim izvješćima tekuće, a i ranijih godina.

Preporuka:

- ***utvrđene greške iz ranijih razdoblja knjigovodstveno evidentirati sukladno MRS-u 8 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške.***

6.2.2 Kratkoročna imovina

6.2.2.1 Zalihe

Na datum bilance u financijskim izvješćima iskazana je sljedeća kratkoročna imovina:

	31.12.2022.	31.12.2021.
KRATKOROČNA IMOVINA	579.549	544.067
Zalihe	237.175	296.555
Potraživanja od kupaca	204.067	199.058
Novac i novčani ekvivalenti	84.287	45.063
Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja	54.020	2.491

Sukladno Pravilniku o računovodstvu i računovodstvenim politikama (iz 2009. godine), zalihe se iskazuju po nižoj od slijedećih vrijednosti nabavnoj, cijeni koštanja ili neto prodajnoj vrijednosti, ovisno koja je niža. Trošak nabave obuhvata fakturnu vrijednost dobavljača, zavisne troškove nabave kao što su prijevoz, špedicija, uvozne dažbine i druge troškove koji se mogu dovesti u direktnu vezu s određenom nabavom.

Zalihe su iskazane u iznosu od 237.175 KM, a najvećim dijelom odnose se na auto gume u upotrebi (71.315 KM), rezervne dijelove iz donacije (65.860 KM), vozne karte (31.909 KM), zalihe repromaterijala u magacinu Bišće polje (20.317 KM), auto gume na zalihi (20.218 KM) i alat (12.291 KM).

Autogume u upotrebi iskazane su u iznosu od 71.315 KM. S obzirom na to da se auto gume upotrebom troše, potrebno im je smanjiti vrijednost i priznati troškove za taj iznos. Smanjenje vrijednosti auto guma u upotrebi može se provesti primjenom metode kalkulativnog otpisa, te razgraničiti troškove na više obračunskih razdoblja. Kalkulativni otpis auto guma primjenom funkcionalne metode provodi se tako da se procijeni mogući broj prijeđenih kilometara s auto gumama u upotrebi, potom se nabavna vrijednost podijeli s brojem mogućih prijeđenih kilometara kako bi se dobio trošak po kilometru. U obračunskom razdoblju trošak po kilometru pomnožen s brojem prijeđenih kilometara predstavlja trošak/otpis auto guma.

Utvrđili smo da Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama koje su bile u primjeni, a niti novim donesenim u 2023. godini, nisu utvrđene odredbe koje se odnose na otpis autoguma u upotrebi. Prema navodima odgovornih u Društvu, autogume u upotrebi otpisuju se primjenom funkcionalne metode kao jednog od načina kalkulativnog otpisa. Iz prezentirane dokumentacije ne možemo potvrditi na koji način Društvo priznaje troškove ispravke vrijednosti autoguma, s obzirom na to da je tijekom revidirane godine sa zaliha stavljeno u upotrebu autoguma u vrijednosti od 14.562 KM, a otpisano je 24.043 KM.

Preporuka:

- **Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama utvrditi način otpisa autoguma u uporabi, te izabranu metodu dosljedno primjenjivati.**

Pismom menadžmentu ukazano je na zahtjeve MRS-a 2 – Zalihe, koji nalaže potrebu procjene neto nadoknadive vrijednosti zaliha na datum bilance, kako bi financijska izvješća davali fer i istinit prikaz stanja. S tim u vezi Društvo je izvršilo procjenu, a Nadzorni odbor usvojio Odluku da se na teret rashoda isknjiži rezervnih dijelova iz donacije u iznosu od 29.282 KM i donirani alat u vrijednosti od 4.304 KM, (točke 6.1.1.2 i 6.1.2.8 Izvješća).

6.2.2.2 Potraživanja od kupaca

Potraživanja od kupaca iskazana su u iznosu od 204.067 KM, od kojih se iznos od 24.649 KM odnosi na sumnjiva i sporna potraživanja.

Iskazani iznos redovnih potraživanja u najvećoj mjeri odnosi se na potraživanja od Grada Mostara u iznosu od 170.996 KM, temeljem Ugovora o pružanju usluga prijevoza učenika osnovnih škola sa područja Grada Mostara od 10. 5. 2022. godine. Iskazani iznos potraživanja usuglašen je sa kupcem, a odnosi se na fakture ispostavljene za prosinac 2022. godine.

Sumnjiva i sporna potraživanja u iznosu od 24.649 KM, odnose se na potraživanja od „Horton Media“ d.o.o. Sarajevo u iznosu od 21.657 KM i „Colorservis“ d.o.o. Mostar u iznosu od 2.992 KM, za koja je Društvo provelo postupke sudske naplate i donesene su presude u korist Društva (i to: „Colorservis“ d.o.o. Mostar presuda iz 2010. godine i „Horton Media“ d.o.o. Sarajevo presuda iz 2015. godine). Potraživanja nisu naplaćena niti nakon dosuđenih presuda, a iskazana sumnjiva i sporna potraživanja Društvo je knjigovodstveno evidentiralo na način da je samo izvršen prijenos sa redovnih na sumnjiva i sporna potraživanja, a nije izvršena ispravka vrijednosti za taj iznos po osnovu kreditnih gubitaka sukladno MSFI – ju 9 - Financijski instrumenti, na teret konta rashoda. **S ciljem realnog prikazivanja financijskog položaja Društva potrebno je procijeniti izvjesnost naplate potraživanja i sukladno tome knjigovodstveno ih tretirati. Društvo nije izvršilo procjenu očekivanih kreditnih gubitaka sukladno zahtjevima MSFI-ja 9 – Financijski instrumenti, koji uvodi koncept očekivanih kreditnih gubitaka, niti je u Bilješkama uz financijska izvješća objavilo učinke očekivanih kreditnih gubitaka. To za posljedicu može imati da su rashodi i financijski rezultat podcijenjeni, a potraživanja precijenjena za najmanje 24.649 KM utvrđenog usklađivanja prema Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja.**

Preporuka:

- **na datum bilance za potraživanja od kupaca izvršiti procjenu očekivanih kreditnih gubitaka sukladno zahtjevima MSFI-ja 9 – Financijski instrumenti, s ciljem realnog iskazivanja imovine i financijskog rezultata.**

6.2.2.3 Novac i novčani ekvivalenti

Struktura novca i novčanih ekvivalenata na datum bilance je sljedeća:

	u KM	
	31. 12. 2022.	31. 12. 2021.
Novac i novčani ekvivalenti	84.287	45.063
Transakcijski računi	76.495	37.734
Blagajna	7.792	7.329

Novac i novčani ekvivalenti odnose se na sredstva koja Društvo posjeduje na transakcijskim računima banaka (76.495 KM) i u blagajni Društva (7.792 KM). Za obavljanje unutarnjeg platnog prometa Društvo ima otvorena tri transakcijska računa, od kojih je za glavni određen račun kod Nove banke a.d. Banja Luka, te jedan namjenski transakcijski račun. Osoba ovlaštena za raspolaganje sredstvima na računima je ravnatelj društva.

Društvo raspolaže sa jednom blagajnom. U Društvu je donesena Odluka o visini blagajničkog maksimuma u iznosu od 10.000 KM. Blagajničko poslovanje se evidentira preko naloga za naplatu i isplatu, te dnevnika blagajničkog poslovanja. U blagajni se evidentiraju naplate prodanih usluga pravnim i fizičkim licima, podignuta gotovine sa transakcijskog računa i ostale uplate u gotovini koje su kao rezultat redovnog poslovanja. Iz blagajne se evidentiraju isplate za plaćanje nabavljenih dobara i usluga, akontacija za službeni put, dnevnice i troškovi službenog puta i ostale isplate koje su nastale kao rezultat redovnog poslovanja. Blagajna se vodi i zaključuje svakodnevno. Vozači kod obračunskog radnika zadužuju karte putem „voznog“ – kontrolnog lista i sa tim voznim listom dolaze ponovno na obračun. U voznom listu su unesene vraćene karte od vozača (po brojevima i po zonama), a razlika od zaduženja do povrata zonskih karata je njegova potrošnja na osnovu čega obračunski radnik obračunava vozača i potražuje iznos izvršene prodaje. U 2023. godini uvodi se elektronska prodaja i obračun karata. Probni rad je u tijeku.

Tijekom obavljanja prethodne revizije, konstatirano je da u Društvu nije donesen akt o blagajničkom poslovanju, kojim bi se regulirali poslovni procesi u Društvu, za šta je dana preporuka u Pismu menadžmentu od 28. 12. 2022. godine. U Društvu su u veljači 2023. godine doneseni Pravilnik o blagajničkom poslovanju i Pravilnik o financijskom poslovanju, a koje je Nadzorni odbor usvojio 21. 2. 2023. godine.

6.2.2.4 Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja

Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja iskazana u iznosu od 54.020 KM, u najvećem dijelu (38.000 KM) odnose se na potraživanja po Odluci Grada Mostara od 29. 12. 2022. godine na ime tehničke pomoći, te razgraničene troškove osiguranja autobusa (11.951 KM).

6.2.3 Kapital

Na datum bilance iskazan je kapital u iznosu od (146.864) KM sa slijedećom strukturom:

	31.12.2022.	31.12.2021.
KAPITAL	(146.864)	399.708
Upisani temeljni kapital	653.058	653.058
Rezerve (statutarne i druge rezerve)	0	0
Dobit izvješćivane godine	-	5.506
Gubitak ranijih godina	(253.350)	(258.856)
Gubitak tekućeg razdoblja	(546.572)	-

Ukupan kapital Društva na 31. 12. 2022. godine iskazan je u iznosu od (146.864) KM, a odnosi se na državni kapital 653.058 KM, gubitak izvješćivanog razdoblja (546.572) i gubitak ranijih godina (253.350 KM). **Prema prezentiranom aktualnom izvodu iz sudskog registra i Statutu Društva, osnovni kapital iznosi 10.000 KM i u 100%-tnom je vlasništvu Grada Mostara.**

Ne možemo potvrditi točnost niti strukturu iskazanog kapitala u iznosu od 653.058 KM, jer nam nije prezentirana dokumentacija na osnovu koje je evidentiran u financijskim izvješćima. To nije sukladno točkama 4.20 – 4.22 Konceptualnog okvira za financijsko izvješćivanje i kapitalom koji je upisan u sudski registar.

S ciljem istinite i fer prezentacije financijskih izvješća potrebno je osnovni kapital iskazan u poslovnim knjigama usuglasiti s kapitalom iskazanim u sudskom registru i Statutu Društva. Za navedeno smo dali preporuku u Pismu menadžmentu od 28. 12. 2022. godine. Društvo nije postupilo po danoj preporuci, te je ona ponovljena u Izvješću.

Društvo je za 2022. godinu iskazalo gubitak u poslovanju u iznosu od 546.572 KM. Akumulirani gubitak prethodnih godina iskazan je u iznosu od 253.350 KM, što sa iskazanim gubitkom izvještajne godine premašuje ukupan kapital Društva za 146.864 KM. To znači da je, sukladno člancima 8. i 9. Zakona o financijskom poslovanju, kapital Društva neadekvatan, te da je Uprava Društva dužna analizirati uzroke nastanka neadekvatnosti kapitala i predložiti mjere potrebne za ostvarenje njegove adekvatnosti. Prijedlog mjera potrebno je dostaviti Nadzornom odboru koji je dužan o tome dati mišljenje i odmah sazvati Skupštinu i predložiti provođenje mjera koje su potrebne za ostvarenje adekvatnosti kapitala koje su u njenoj nadležnosti. Međutim, po navedenom nije bilo nikakvih aktivnosti.

Statutom Društva, člankom 26., propisano je da Skupština Društva odlučuje o rasporedu dobiti i o načinu pokrića gubitka. Zakonom o gospodarskim društvima članom 335. propisano je da Skupština Društva obvezno odlučuje o godišnjem obračunu i raspodjeli dobiti i pokriću gubitka.

Do okončanja revizije Skupština Društva nije razmatrala niti donijela odluku o pokriću gubitka, sukladno Statutu Društva i Zakonu o gospodarskim društvima.

Preporuke:

- *osnovni kapital u knjigovodstvenim evidencijama uskladiti sa Statutom i kapitalom registriranim kod nadležnog suda;*
- *potrebno je poduzeti aktivnosti u svrhu ostvarenja adekvatnosti kapitala sukladno Zakonu o financijskom poslovanju;*
- *za postupanje sa ostvarenim financijskim rezultatom donijeti odluku sukladno Zakonu o gospodarskim društvima i Statutu Društva.*

6.2.4 Obveze

U financijskim izvješćima na datum bilance, iskazane su obveze kako slijedi:

	31. 12. 2022.	31. 12. 2021.
OBVEZE	2.092.036	1.584.521
Dugoročne obveze	499.532	293.792
Financijske obveze po amortiziranom trošku	22.315	56.937
Odgođeni prihod	477.217	236.855
Kratkoročne obveze	1.592.504	1.290.729
Financijske obveze po amortiziranom trošku	1.358.001	1.034.708
Ostale obveze, uključujući i razgraničenja	234.503	256.021

6.2.4.1 Dugoročne obveze***Financijske obveze po amortiziranom trošku***

Financijske obveze po amortiziranom trošku iskazane su u iznosu od 22.315 KM, a odnose se na dugoročne obveze po ugovorima o kreditima sa Novom bankom AD Banja Luka (kamatna stopa 4,90) i Raiffeisen bankom d.d. Sarajevo (kamatna stopa 4,20), sklopljeni 2020. godine, na iznose od po 50.000 KM, na razdoblja od tri godine za osnovna i obrtna sredstva. Društvo je izvršilo klasifikaciju obveza po osnovu dugoročnih kredita na dugoročne i kratkoročne, odnosno iskazalo je kratkoročni dio dugoročnih obveza koji dopijeva za podmirenje u roku od dvanaest mjeseci nakon izvješćivanog razdoblja, što je sukladno zahtjevima paragrafa 69. MRS-a 1 – Presentacija financijskih izvješća, i članu 32. Stav 1) i 3) Pravilnika o kontnom okviru i sadržaju konta za gospodarska društva, a na osnovu preporuke dane u Pismu menadžmentu od 28. 12. 2022. godine.

Odgođeni prihodi

Odgođeni prihodi iskazani su u iznosu od 477.217 KM, a odnose se na unaprijed naplaćena sredstva koja Društvo na sustavnoj osnovi priznaje u korist prihoda, kako nalaže MRS 20 – Računovodstvo državnih bespovratnih davanja i objavljivanja državne pomoći.

Sredstva su doznačena od: Vlade Japana 2002. godine po osnivanju Društva (početno stanje 236.855 KM), Ambasade Japana na osnovu Ugovora od 28. 2. 2022. godine za nabavu minibusa nabavljenog putem otvorenog postupka javne nabave od dobavljača „Sejari“ d.o.o. Sarajevo (iznos od 155.414 KM) i donaciju rabljenih autobusa od društva „Promet“ d.o.o. Split iz Republike Hrvatske (175.456 KM).

6.2.4.2 Kratkoročne obveze

Kratkoročne obveze na 31. 12. 2022. godine iskazane su u iznosu od 1.592.504 KM, a najvećim dijelom odnose se na: obveze prema dobavljačima (1.358.001 KM) i ostale obveze uključujući i razgraničenja (234.503 KM).

Financijske obveze po amortiziranom trošku

Financijske obveze po amortiziranom trošku odnose se obveze prema dobavljačima iskazane u iznosu od 1.358.001 KM, a najznačajnije odnose se na: „Hifa“ d.o.o. Tešanj (834.263 KM), „Oil AC“ d.o.o. Mostar (393.216 KM), „Power Prom“ d.o.o. Mostar (41.217 KM), „Guma“ v.p. d.o.o. Mostar (26.565 KM) i „Lager“ d.o.o. Posušje (13.959 KM). Društvo je usuglasilo stanje obveza prema dobavljačima izvodima otvorenih stavki. Sa dobavljačima su zaključeni ugovori nakon provedenih postupaka javnih nabava.

Društvo ne prati ročnu strukturu obveza prema dobavljačima. Prema prezentiranim podacima, na 31. 12. 2022. godine Društvo ima dospjelih, a neizmirenih obveza preko valute plaćanja, odnosno preko 90 dana, a što se najvećim dijelom odnosi na dobavljače „Hifa“ d.o.o. Tešanj Mostar (517.014 KM) i na „Oil - AC“ d.o.o. (180.979 KM), što nije sukladno članku 12. Zakona o financijskom poslovanju, koji nalaže da se ugovorom između dužnika i povjeritelja može ugovoriti rok izvršenja novčane obveze do 60 dana, a izuzetno, može se ugovoriti i duži rok izvršenja, ali ne duži od 90 dana. Dugotrajna ročnost plaćanja može negativno utjecati na poslovni odnos između kupca i dobavljača. Dobavljač može poduzeti pravne mjere za naplatu duga, poput pokretanja tužbe ili upućivanja potraživanja agenciji za naplatu dugova. Takve mjere obično rezultiraju dodatnim troškovima za kupca, uključujući troškove pravnih usluga i kamata.

Preporuka:

- *poduzeti aktivnosti na izmirenju obveza Društva, sukladno Zakonu o financijskom poslovanju, kako ne bi negativno utjecalo na povećanje troškova i poslovni odnos između kupca i dobavljača.*

Ostale obveze, uključujući i razgraničenja

Ostale obveze, uključujući i razgraničenja, na 31. 12. 2022. godine iskazane su u iznosu od 234.503 KM, a u najvećem dijelu odnose se na obveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih u iznosu od 199.360 KM, od čega: obveze za neto plaće od 71.351 KM (plaća za 12 mjesec), obveze za doprinose u vezi s plaćama i naknadama plaća 128.009 KM (mjesec studeni i prosinac 2022. godine). Iskazane obveze su izmirene do ožujka 2023. godine.

Člankom 11. Zakona o doprinosima i člankom 23. Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa utvrđeno je da se doprinosi u vezi s plaćama i naknadama plaća obračunavaju pri obračunu plaće, a dopijevaju za plaćanje istovremeno s isplatom plaće i primanja. Društvo ne izmiruje redovito ove obveze budući da se iskazane obveze za doprinose u vezi s plaćama i naknadama plaća odnose na razdoblje studeni – prosinac 2022. godine, a izmirene su u ožujku 2023. godine. Navedeno nije sukladno Zakonu o doprinosima i Pravilniku o načinu obračunavanja i uplate doprinosa.

Preporuka:

- *obveze za doprinose u vezi s plaćama i naknadama plaća uplaćivati u rokovima definiranim Zakonom o doprinosima i Pravilnikom o načinu obračunavanja i uplate doprinosa.*

6.3 IZVJEŠĆE O GOTOVINSKIM TIJEKOVIMA

U Izvješću o novčanim tijekovima iskazani su neto gotovinski tijekovi iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 426.480 KM, iz ulagačkih aktivnosti u iznosu od (352.634 KM) i financijskih aktivnosti u iznosu od (34.622 KM), što je rezultiralo iskazivanjem pozitivnog novčanog tijeka u iznosu od 39.224 KM. Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku razdoblja iznosili su 45.063 KM, te je gotovina na kraju razdoblja iznosila 84.287 KM. Izvješće o novčanom tijeku sačinjeno indirektnom metodom sukladno Pravilniku o sadržaju i formi financijskih izvješća za gospodarska društva.⁶

⁶ „Sl. novine FBiH“ br.81/21;

6.4 IZVJEŠĆE O PROMJENAMA NA KAPITALU

U Izvješću o promjenama na kapitalu za 2022. godinu iskazane vrijednosti na pojedinim pozicijama usklađene su sa iskazanim vrijednostima u Bilanci stanja i Bilanci uspjeha, što je šire pojašnjeno u točki 6.2.3 Izvješća.

6.5 BILJEŠKE UZ FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Sukladno točki 25. MRS-a 1 – Presentacija financijskih izvješća, uprava treba, pri sastavljanju financijskih izvješća, procijeniti sposobnost subjekta da nastavi poslovati u vremenski neograničenom razdoblju. Subjekt je dužan sastavljati financijska izvješća na osnovu principa stalnosti poslovanja, osim ako uprava ne namjerava da likvidira subjekt ili da prestane poslovati, ili ako nema realnu alternativu osim da postupi tako. Kada je uprava, prilikom procjenjivanja, svjesna značajnih neizvjesnosti vezanih za događaje ili uvjete koji mogu dovesti u veliku sumnju mogućnost subjekta da nastavi poslovati u neograničenom razdoblju, subjekt je dužan da objavi svaku takvu neizvjesnost. Sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH člankom 4. propisano je da su pravna lica dužna da sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i objavljivanje informacija u financijskim izvješćima vrše sukladno ovom Zakonu, MRS i MSFI. Člankom 37. Zakona propisano je da financijska izvješća moraju pružiti istinit i objektivan prikaz financijskog položaja i uspješnosti poslovanja pravnih lica.

Uprava pri sastavljanju financijskih izvješća nije procijenila sposobnost Društva da nastavi poslovati u vremenski neograničenom razdoblju i samim tim financijska izvješća ne sadrže objavu značajnih neizvjesnosti sukladno točki 25 MRS-a 1 – Presentacija financijskih izvješća.

U Bilješkama uz financijska izvješća nisu dani podaci zahtijevani stavovima 3) i 4) članka 37. Zakona, odnosno podaci po bilančnim pozicijama i određene informacije i dodatna pojašnjenja. Navedeni su samo najviše ostvareni prihodi i najveći rashodi u obračunskom razdoblju. Međutim, revizijom su utvrđene okolnosti koje stvaraju sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, koje se odnose na sljedeće: Društvo posluje sa gubicima, što za posljedicu ima iskazani akumulirani gubitak od 799.922 KM (253.350 KM gubitak iz prethodnog razdoblja i izvješćivane godine od 546.572 KM); te ostvareni gubitak premašuje osnovni kapital Društva za 146.864 KM. Za 2021. godinu Društvo je iskazalo dobit od 5.506 KM, a 2020. godinu u iznosu od 6.099 KM. Kratkoročne obveze na 31. 12. 2022. godine iskazane su u iznosu od 1.592.504 KM, a tekuća imovina u iznosu od 579.549 KM. Koeficijent tekuće likvidnosti na 31. 12. 2022. godine bio 0,36, a prethodne godine 0,42. Navedeno ukazuje na to da Društvo nije u mogućnosti na 31. 12. 2022. godine tekućim sredstvima izmirivati tekuće obveze. Samo troškovi plaća i ostalih osobnih primanja za 2022. godinu iznosili su 2.004.423 KM, a u 2021. godini 1.651.261 KM.

Ove okolnosti stvaraju sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, ali Uprava prilikom sastavljanja financijskih izvješća za 2022. godinu nije izvršila procjenu sposobnosti subjekta da nastavi poslovati u vremenski neograničenom razdoblju sukladno MRS-u 1, niti je to objavila u financijskim izvješćima, zbog čega oni nisu sastavljeni sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Preporuka:

- ***izvršiti procjenu sposobnosti Društva da nastavi poslovati u vremenski neograničenom razdoblju i na osnovu izvršene procjene objaviti bilješke uz financijska izvješća sukladno zahtjevima MRS-a 1 – Presentacija financijskih izvješća i Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH.***

7. JAVNE NABAVE

Za provođenje postupaka javnih nabava Društvo primjenjuje unutarnje akte, i to: Pravilnik o postupku direktnog sporazuma iz 2008. godine i Pravilnik o internim procedurama u postupku javnih nabava roba, usluga i radova iz 2013. godine. Nakon stupanja na snagu novog Zakona o javnim nabavama donesen je i usklađen Pravilnik o javnim nabavama u svibnju 2023. godine, koji je Nadzorni odbor usvojio 8. 5. 2023. godine.

Plan javnih nabava za 2022. godine Nadzorni odbor usvojio je 18. 2. 2022. godine. Tijekom godine izvršene su tri izmjene i dopune plana. Za 2022. godinu planirana je nabava roba i usluga u ukupnom iznosu od 1.986.366 KM bez PDV-a, za koje je Društvo planiralo provesti šest otvorenih, pet konkurentskih i 15 izravnih sporazuma.

Prema prezentiranim podacima, provedeno je 20 postupaka javnih nabava, na osnovu kojih su zaključeni ugovori ukupne vrijednosti od 1.907.062 KM, a izvršen je uvid u procedure provedenih postupaka u vrijednosti od 1.859.615 KM ili 98%.

<i>Vrsta postupka</i>	<i>Vrijednost provedenih nabava</i>		<i>Uzorak provedenih nabava</i>	
Otvoreni postupak	6	1.745.416	6	1.745.416
Konkurentski	4	118.240	3	92.785
Direktni sporazum	10	43.406	5	21.414
Ukupno	20	1.907.062	14	1.859.615

Izvršili smo uvid u dokumentaciju i procedure provođenja postupaka za šest otvorenih postupka (nabava goriva za potrebe autobaze – Jug i Sjever), nabava tri motorna vozila za prijevoz putnika kategorija M2, sustav prodaje i opreme za digitalizaciju putničkih karata – E-karta, nabava minibusa i usluga osiguranja), tri konkurentska zahtjeva (nabava motornog ulja, ulja za automatske i ručne mjenjače, masti za podmazivanje i rashladne tečnosti, te nabava guma i rezervnih dijelova za MAN) i pet direktnih postupaka, za što je uočeno sljedeće:

- Nabava tri motorna vozila za prijevoz putnika kategorija M2, procijenjene vrijednosti 330.000 KM predviđena je planom javnih nabava za 2022. godinu za koju je proveden otvoreni postupak. Tendersku dokumentaciju preuzelo je 10 zainteresiranih ponuđača. Na objavljeni javni poziv zaprimljena je samo jedna ponuda ponuđača M.R.M. d.o.o. Ljubuški na iznos 360.000 KM bez PDV-a, koja je za 30.000 KM veća od procijenjene vrijednosti. S obzirom na to da je zaprimljena samo jedna ponuda koja prelazi procijenjenu vrijednost nabave nakon izvršene ocjene ponuda komisija za provođenje postupka predložila je ravnatelju, da donese jednu od odluka: ili da ugovorno tijelo osigura dodatna sredstva za predmetnu nabavu u iznosu od 30.000 KM i da ugovor dodijeli jedinom ponuđaču ili da postupak poništi, jer su cijene svih prihvatljivih ponuda znatno veće od procijenjene vrijednosti nabave, odnosno od osiguranih sredstava za predmetnu nabavu, a što je sukladno članu 69. stav 2. točka e) Zakona o javnim nabavama. Zakonom je također propisano da Ugovorni organ poništava postupak nabave ako su cijene svih prihvatljivih ponuda znatno veće od sredstava koja su osigurana za konkretnu nabavu. Postupak se nužno i ne mora poništiti ako su sve prihvatljive ponude iznad procijenjene vrijednosti, odnosno ako su veće od sredstava koje je ugovorni organ osigurao za konkretnu nabavu. Ako ugovorni organ utvrdi da je najpovoljnija ponuda sukladna sa tržišnim uslovima i da može osigurati dodatna sredstva za realizaciju nabave (realokacija i sl.), u tom slučaju može izvršiti izbor najpovoljnije ponude i na taj način okončati nabavu. Novim Zakonom o javnim nabavama je ostala odredba u kojoj je propisano da je ugovorni organ obavezan poništiti postupak nabave ukoliko su cijene svih prihvatljivih ponuda znatno veće od osiguranih sredstava za predmetnu nabavu skupa sa definicijom neprihvatljive ponude iz člana 2. Zakona, a to je ona ponuda čija cijena prelazi planiranu, odnosno osigurana novčana sredstva ugovornog organa za nabavu, odnosno ponude sa cijenama znatno većim od osiguranih sredstava čine neprihvatljivu ponudu. Izmjenama Zakona, između ostalog, pridaje se pažnja preciznosti prilikom pravilnog planiranja javnih nabava.

Ravnatelj je 11. 4. 2022. godine donio Odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača i Ugovor dodijelio jedinom ponuđaču M.R.M. d.o.o. Ljubuški na iznos od 360.000 KM za tri vozila, iako je ponuda za 30.000 KM veća od procijenjene vrijednosti. Odlukom je istaknuto da je razlog izbora ponuđača značajno poskupljenje predmetne robe na svjetskom tržištu, te da bi se poništenjem nabave riskiralo poskupljenje, a **nije donesena odluka o osiguranju dodatnih sredstva za realizaciju nabave, niti je tražena saglasnost Nadzornog odbora, s obzirom na visinu iznosa.** Ugovor sa M.R.M. export – import d.o.o. Ljubuški zaključen je 12. 4. 2022. godine, sa rokom isporuke 250 dana od dana potpisivanja ugovora odnosno do prosinca 2022. godine, a plaćanje isporučitelju u cjelokupnom iznosu u roku od 60 dana od dana dostavljene fakture. **Međutim, do okončanja revizije vozila nisu isporučena, nije zaprimljena faktura od dobavljača, niti je izvršeno plaćanje izabranom dobavljaču.**

Društvo je za nabavu vozila zaključilo ugovor sa M.R.M. d.o.o. Ljubuški na iznos od 360.000 KM, iako je ponuda bila neprihvatljiva, odnosno iznad planirane vrijednosti za 30.000 KM i osiguranih novčanih sredstava, što nije sukladno članovima 2. i 69. Zakona o javnim nabavama. Također, tenderskom dokumentacijom nije traženo jamstvo za ozbiljnost ponude, niti jamstvo za urednu provedbu ugovora, a nabava nije realizirana, odnosno rok isporuke je istekao u prosincu 2022. godine. Ugovorom je navedeno da Društvo zbog neispunjavanja obveza može raskinuti ugovor. Međutim do okončanja revizije zaključeni ugovor nije raskinut, iako vozila još uvijek nisu isporučena;

- Planom javnih nabava za 2022. godinu planirana je nabava dizel goriva putem dva otvorena postupka i to za autobazu jug (600.000 KM) i autobazu sjever (550.000 KM). Uzorkom smo obuhvatili provedene postupke. Za **autobazu jug** pokrenut je na osnovu Odluke o pokretanju postupka od 8. 3. 2022. godine za 230.000 litara dizel goriva. Kriterij dodjele ugovora je ekonomski najpovoljnija ponuda (utvrđeni podkriteriji za ocjenu su cijena-85%, rok plaćanja 5%, operativni troškovi-10%). Jedan od kriterija (operativni troškovi) iz tenderske dokumentacije bila udaljenost benzinske postaje ponuditelja od adrese ugovornog tijela. Zaprimljene su dvije ponude. Izabran je ponuđač „Hifa“ d.o.o. Tešanj, s kojim je zaključen ugovor 24. 6. 2022. godine na iznos od 564.762 KM bez PDV-a (sa ugovorenim popustom, rok plaćanja 90 dana). U provedenoj proceduri nisu utvrđene nepravilnosti. Raniji ugovor sa tim dobavljačem zaključen 22. 6. 2021. godine na godinu dana, na iznos 491.646 KM (sa ugovorenim popustom). Drugi otvoreni postupak nabave goriva za **autobazu sjever** pokrenut je odlukom od 9. 9. 2022. godine. U tenderskoj dokumentaciji za bazu sjever kriterij iz tenderske dokumentacije (operativni troškovi) zahtijevani su obračunati troškovi vožnje autobusa do benzinske crpke radi 'tankiranja' goriva. Pristigle su dvije ponude, a ugovor je zaključen 21. 12. 2022. godine sa ponuđačem „OIL-AC d.o.o. Mostar ukupne vrijednosti 534.974 KM bez PDV-a. **Imajući u vidu da je Društvo u 2022. godini izvršilo prodaju građevinskog zemljišta u Rašanima na kojem se nalazila autobaza sjever, potrebno je nabavu goriva planirati na razini stvarnih potreba Društva i ne dijeliti nabavu na dvije lokacije, s obzirom na to da Društvo posluje na jednoj adresi, te planirati postupak nabave sukladno članu 17. Zakona, za koju će se provesti odgovarajući postupak nabave;**
- Otvoreni postupak za nabavu minibusa proveden je na osnovu Odluke o pokretanju postupka od 8. 3. 2022., procijenjene vrijednosti 156.466 KM, a za koji su sredstva osigurana iz donacije Ambasade Japana u iznosu od 155.414 KM u veljači 2022. godine. Obavijest o nabavi objavljena je na portalu Agencije za javne nabave 22. 3. 2022., a otvaranje ponuda izvršeno je 27. 4. 2022. godine. Tendersku dokumentaciju preuzelo 12 zainteresiranih ponuđača, a na objavljeni poziv zaprimljena je samo jedna ponuda od ponuđača „Sejari“ d.o.o. Sarajevo na 156.271 KM, koja je ocijenjena za ekonomski najpovoljniju. Ugovor je zaključen 4. 5. 2022., a obavještenje o dodjeli ugovora objavljeno je na portalu Agencije za javne nabave 17. 5. 2022. U proceduri provođenja otvorenog postupka nisu utvrđene nepravilnosti. Izabrani dobavljač ispostavio je fakturu 24. 10. 2022. na 156.271 KM (182.837 KM sa PDV-om). **Tenderskom dokumentacijom nije traženo jamstvo za ozbiljnost ponude, niti za urednu provedbu ugovora.**

Uvidom u ostale postupke javnih nabava nisu utvrđene nepravilnosti.

Člankom 34. Zakona o javnim poduzećima u FBiH propisano je da je Društvo dužno sve nabave provoditi uz strogo poštovanje Zakona o javnim nabavama. Člankom 6. Zakona o javnim nabavama naglašena je obveza i dužnost ugovornih organa da ugovore o javnoj nabavi roba, usluga i radova dodjeljuju primjenjujući postupke definirane Zakonom i podzakonskim aktima.

Uvidom u provedene postupke javnih nabava uočili smo da je Društvo tijekom 2022. godine zaključilo ugovor sa ponuđačem M.R.M. d.o.o. Ljubuški za nabavu tri motorna vozila za prijevoz putnika kategorija M2 na iznos od 360.000 KM, iako je ponuda bila neprihvatljiva, odnosno iznad planirane vrijednosti za 30.000 KM i osiguranih novčanih sredstava za predmetnu nabavu, što nije sukladno Zakonu o javnim nabavama. Također, Društvo za ovu nabavu nije zahtijevalo jamstvo za provedbu ugovora sukladno članku 61. Zakona, iako je utvrđeno da nakon isteka roka vozila nisu isporučena, niti je ugovor raskinut.

Društvo je za nabavu goriva za autobazu sjever krajem prosinca 2022. godine zaključilo ugovor sa ponuđačem „OIL-AC d.o.o. Mostar ukupne vrijednosti 534.974 KM bez PDV-a, iako je izvršilo prodaju građevinskog zemljišta u lipnju 2022. godine (baza sjever), te od tada Društvo posluje na jednoj adresi (baza jug), za koju je proveden otvoreni postupak javne nabave i zaključen ugovor sa dobavljačem „Hifa“ d.o.o. Tešanj, a gdje je jedan od kriterija (operativni troškovi) iz tenderske dokumentacije bila udaljenost benzinske postaje ponuditelja od adrese ugovornog tijela. U tenderskoj dokumentaciji za bazu sjever kao kriterij (operativni troškovi) zahtijevani su obračunati troškovi vožnje autobusa do benzinske crpke radi točenja goriva.

Slijedom navedenog, za dva provedena otvorena postupka nabava goriva – baze sjever (u iznosu od 534.974 KM) i nabava tri motorna vozila za prijevoz putnika kategorija M2 (u iznosu od 360.000 KM) ne možemo potvrditi da su postupci provedeni sukladno odredbama Zakona o javnim nabavama, te da nadležne osobe poslove obavljaju s pažnjom dobrog privrednika i u razumnom uvjerenju da djeluju u najboljem interesu Društva, kako nalaže Zakon o gospodarskim Društvima.

Preporuka:

- *postupke javnih nabava provoditi na način utvrđen Zakonom o javnim nabavama, uvažavajući zahtjeve Zakona o gospodarskim društvima.*

8. OSTALI NALAZI

8.1 Sudski sporovi

Prema prezentiranim podacima na 31. 12. 2022. godine protiv Društva nema pokrenutih, niti je Društvo pokrenulo sudske sporove protiv trećih lica.

9. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA

Na dostavljeni Nacrt izvješća o izvršenoj financijskoj reviziji za 2022. godinu Društvo je 21. 7. 2023. godine dostavilo komentare sa dodatnom dokumentacijom.

U njima su dana obrazloženja na nalaze koji se odnose na: provođenje postupaka javnih nabava i na prodaju zemljišta i poslovnih objekata u vlasništvu Društva. Dostavljena nam je dodatna dokumentacija, koja se odnosi na: Obavijest o isporuci tri motorna vozila od M.R.M. export – import Ljubuški, Ugovor o zakupu zemljišta za parking autobusa zaključen sa tvrtkom „SIK“ d.o.o. Mostar, Zapisnike Nadzornog odbora sa 7. i 8. sjednice i Suglasnost članova Nadzornog odbora za zaključenje ugovora.

Komentari nisu prihvaćeni jer nisu prezentirane nove činjenice, niti je dostavljena relevantna dokumentacija koja bi utjecala na izmjene nalaza u Izvješću, za što dajemo sljedeća obrazloženja:

- u vezi nabave vozila u vrijednosti od 360.000 KM u dijelu zaključivanja ugovora na veću vrijednost od procijenjene i zahtijevanja jamstva za provedbu ugovora, u komentaru odbijaju u cijelosti tvrdnju u dijelu zahtijevanja jamstva za provedbu ugovora, kao i da nabava vozila nije sukladna Zakonu o javnim nabavama, tvrdeći da su postupak proveli u najboljem interesu Društva, te da se sukladno Zakonu o javnim nabavama, koji je bio na snazi, mogla prihvatiti ponuda koja je iznad procijenjene za ovu nabavu, ukoliko ugovorno tijelo procijeni da li ima i da li može osigurati dodatna financijska sredstva za tu nabavu. Također se navodi da je donesena odluka i da je procijenjeno da se ne radi o značajno većim sredstvima, te da se preraspodjelom financijskih sredstava mogu osigurati dodatna sredstva za nabavu vozila. Što se tiče jamstva za provedbu ugovora, navode da nije obvezno po Zakonu, iako Zakon daje tu mogućnost, ali da su imali u vidu da dobivanje ovih jamstava kod banaka dobavljačima stvara dodatni trošak, koji nije zanemariv. Ne možemo prihvatiti ovakvo obrazloženje, koje bi utjecalo na izmjene nalaza u Izvješću, budući da nam nije dostavljena odluka o osiguranju dodatnih sredstava i preraspodjeli sredstava. Što se tiče jamstva za provedbu ugovora, smatramo da se Društvo trebalo zaštititi, jer u dodatno dostavljenoj dokumentaciji – Obavijesti dobavljača M.R.M export – import d.o.o. Ljubuški od 17. 7. 2023. godine navedeno je da su dva vozila stigla na njihov lager i otpremljena na nadogradnju, a treće stiže 21. 7. 2023. godine, što znači da vozila još uvijek nisu isporučena Društvu, iako je rok istekao u prosincu 2022. godine. Dakle, odredbe ugovora nisu ispoštovane, niti je ugovor raskinut, a Društvo nije iskoristilo zakonsku mogućnost traženja jamstva za ozbiljnost ponude. Zbog naprijed navedenog danu primjedbu i dostavljenu Obavijest od dobavljača ne možemo prihvatiti, budući da nabava još uvijek nije realizirana;
- za nabavu dizel goriva za bazu Sjever u iznosu od 534.974 KM u komentaru se navodi da se za nabavu goriva za auto – bazu Sjever i Jug ne radi o cijepanju postupka, da su za njih provedeni otvoreni postupci, te da je na taj način rentabilno i povoljnije za poduzeće. Također, potvrđuju da je prodana baza Sjever u lipnju 2022. godine, ali da se taj prostor nastavio koristiti za parking za donirana 22 autobusa iz Splita sukladno Ugovoru o zakupu, koji je dostavljen u prilogu komentara, dok se ne uredi dio zemljišta na lokaciji u bazi Jug. Ugovor o zakupu parking prostora potpisan je sa „SIK“ d.o.o. Mostar 28. 6. 2022. godine, bez naknade, na period do najviše godinu dana. Ne možemo prihvatiti dano obrazloženje budući da je pokrenuta nabava za dizel gorivo za bazu Sjever i ugovor zaključen u prosincu 2022. godine na period od godinu dana, odnosno do prosinca 2023. godine, a imajući u vidu da je u dostavljenim Zapisnicima Nadzornog odbora (od 2. 3. 2022. godine) navedeno da Društvo već duže vrijeme ne koristi Bazu Sjever, jer se kompletno poduzeće preselilo na adresu Bišće polje b.b. (baza Jug), kao i to da se u dostavljenom Ugovoru nakon Nacrta izvješća parking koristi najduže do lipnja 2023. godine ili ranije dok se osposobi parking na bazi Jug. Zbog navedenog smatramo da nije opravdano dijeljenje javne nabave dizel goriva za dvije baze, odnosno provođenje postupka za bazu Sjever, za koju je zakup parkinga bio privremenog karaktera i koji je već istekao, dok ugovor za nabavu goriva traje cijelu godinu;
- u vezi prodaje zemljišta i poslovnih objekata u vlasništvu Društva, u komentaru je navedeno da je u potpunosti ispoštovana procedura, te da se na sjednicama Nadzornog odbora razmatralo o prodaji zemljišta, za što su dostavljeni Zapisnici. Također, navode da je Skupština donijela Odluku o prodaji zemljišta, a Nadzorni odbor dao suglasnost na pokretanje procedure i suglasnost Upravi od 10. 6. 2022. godine za zaključenje ugovora, i da se postupalo isključivo prema odlukama Nadzornog odbora i Skupštine Društva. Uredu za reviziju institucija u FBiH, uz dostavljene komentare na Nacrt izvješća, dostavljen je dio dokumentacije kojom je tim već raspolagao i koja je bila navedena u nacrtu Izvješća, a odnosi se na Odluku Skupštine o prodaji nekretnine, te odlučivanje o prodaji imovine na sjednicama Nadzornog odbora. Dostavljena je Suglasnost članova Nadzornog odbora za zaključenje ugovora, koju revizorski tim nije dobio tijekom obavljanja revizije, iako je više puta tražena.

Međutim, dostavljenu Suglasnost ne možemo prihvatiti budući da ju nisu potpisali svi članovi Nadzornog odbora, i ne sadrži podatak na koji ugovor se daje suglasnost, niti na koji iznos. Suglasnost su potpisala dva člana, ali ne i predsjednik Nadzornog odbora. Također, Suglasnost sadrži samo čestice nekretnine, stoga ju ne možemo prihvatiti kao valjani dokaz koji bi utjecao na nalaz u Izvješću.

Reviziju Javnog poduzeća za gradski prijevoz putnika „Mostar bus“ d.o.o. Mostar obavio je revizorski tim u sastavu: Nina Šunjić – voditeljica tima, i Aida Macić – članica tima.

Voditeljica tima

Nina Šunjić, s. r.

**Rukovoditeljica Sektora za razvoj, metodologiju
i upravljanje kvalitetom**

Mia Buljubašić, s.r.

**Rukovoditeljica Sektora za finansijsku reviziju
preduzeća u većinskom državnom vlasništvu**

Belma Mušinović, s.r.

V. PRIVICI

- 1. FINANCIJSKA IZVJEŠĆA**
- 2. IZJAVA RUKOVODSTVA**

Mostar bus d.o.o. Mostar

Naziv pravnog lica

Mostar, TRG IVANA KRNDIĆA BB

Sjedište i adresa pravnog lica

Gradski i prigradski kopneni prijevoz putnika

Djelatnost

Nova banka a.d. Banja Luka-Filijala Sarajevo

Naziv banke

5550000048902956

Broj računa

4227176690002

Identifikacioni broj za direktne poreze

227176690002

Identifikacioni broj za indirektne poreze

49.31

Šifra djelatnosti po KDBiH 2010

180

Šifra opštine

**IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU NA KRAJU PERIODA
(BILANS STANJA)**

na dan 31.12.2022. godine

- u KM -

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
	IMOVINA				
A.	Dugoročna imovina (002+009+014+015+020+021+022+023+024+025+028+033+034)		001	1.365.623	1.440.162
1.	Nekretnine, postrojenja i oprema (003 do 008)		002	1.306.812	1.345.142
1.1.	Zemljište		003	317.340	447.780
1.2.	Građevinski objekti		004	533.571	707.104
1.3.	Postrojenja, oprema i namještaj		005	13.720	13.147
1.4.	Transportna sredstva		006	442.181	177.111
1.5.	Ostala dugoročna materijalna imovina		007		
1.6.	Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi		008		
2.	Imovina s pravom korištenja (010 do 013)		009		
2.1.	Zemljište		010		
2.2.	Građevinski objekti		011		
2.3.	Postrojenja i oprema		012		
2.4.	Nematerijalna imovina		013		
3.	Ulaganja u investicijske nekretnine		014		
4.	Nematerijalna imovina (016 do 019)		015	304	304
4.1.	Kapitalizirana ulaganja u razvoj		016		
4.2.	Koncesije, patenti, licence i druga prava		017	304	304
4.3.	Ostala nematerijalna imovina		018		
4.4.	Nematerijalna imovina u pripremi		019		

1022321106

Kontrolni broj: 1022321106

str. 1 od 4

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
5.	Biološka imovina		020		
6.	Ulaganja u zavisne subjekte		021		
7.	Ulaganja u pridružene subjekte		022		
8.	Ulaganja u zajedničke poduhvate		023		
9.	Goodwill		024		
10.	Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat (026+027)		025		
10.1.	Ulaganja u instrumente kapitala		026		
10.2.	Obveznice, dati krediti i ostali dužnički instrumenti		027		
11.	Finansijska imovina po amortizovanom trošku (029 do 032)		028		
11.1.	Depoziti kod banaka		029		
11.2.	Dati krediti		030		
11.3.	Obveznice		031		
11.4.	Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku		032		
12.	Potraživanja po finansijskim najmovima		033		
13.	Ostala imovina i potraživanja		034	58.507	94.716
B.	Odgođena porezna imovina		035		
C.	Kratkoročna imovina (037+043+044+045+049+054+055+056+057+058+059)		036	579.549	544.067
1.	Zalihe (038 do 042)		037	237.175	296.555
1.1.	Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar		038	237.175	296.555
1.2.	Proizvodnja u toku, poluproizvodi i nedovršene usluge		039		
1.3.	Gotovi proizvodi		040		
1.4.	Roba		041		
1.5.	Dati avansi		042		
2.	Dugoročna imovina namijenjena prodaji i imovina poslovanja koje se obustavlja		043		
3.	Ugovorna imovina		044		
4.	Potraživanja od kupaca (046 do 048)		045	204.067	199.958
4.1.	Kupci - povezane strane		046		
4.2.	Kupci u zemlji		047	204.067	199.958
4.3.	Kupci u inostranstvu		048		
5.	Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku (050 do 053)		049		
5.1.	Depoziti kod banaka		050		
5.2.	Dati krediti		051		
5.3.	Obveznice		052		
5.4.	Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku		053		
6.	Potraživanja po finansijskim najmovima		054		
7.	Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti ili gubitku		055		

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
8.	Derivatni finansijski instrumenti		056		
9.	Novac i novčani ekvivalenti (isključujući prekoračenja po bankovnim računima)		057	84.287	45.063
10.	Akontacije poreza na dobit		058		
11.	Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja		059	54.020	2.491
D.	UKUPNO IMOVINA (001+035+036)		060	1.945.172	1.984.229
E.	VANBILANSNA EVIDENCIJA		061		
F.	UKUPNO IMOVINA I VANBILANSNA EVIDENCIJA (060+061)		062	1.945.172	1.984.229
	KAPITAL				
1.	Vlasnički kapital (102-103+104+105+106)		101	653.058	653.058
1.1.	Dionički kapital		102		
1.2.	Otkupljene vlastite dionice		103		
1.3.	Udjeli članova društva sa ograničenom odgovornošću		104		
1.4.	Državni kapital		105	653.058	653.058
1.5.	Ostali oblici vlasničkog kapitala		106		
2.	Dionička premija		107		
3.	Rezerve (109+110)		108		
3.1.	Statutarne rezerve		109		
3.2.	Ostale rezerve		110		
4.	Revalorizacione rezerve (112+113+114)		111		
4.1.	Revalorizacione rezerve za nekretnine, postrojenja i opremu		112		
4.2.	Revalorizacione rezerve za finansijsku imovinu mjerenu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		113		
4.3.	Ostale revalorizacione rezerve		114		
5.	Dobit (116+117)		115		5.506
5.1.	Akumulirana, neraspoređena dobit iz prethodnih perioda		116		
5.2.	Dobit tekućeg perioda		117		5.506
6.	Gubitak (119+120)		118	799.922	258.856
6.1.	Akumulirani, nepokriveni gubici iz prethodnih perioda		119	253.350	
6.2.	Gubitak tekućeg perioda		120	546.572	258.856
7.	Kapital koji pripada vlasnicima matičnog društva (101+107+108+111+115-118)		121	-146.864	399.708
8.	Kapital koji pripada vlasnicima manjinskih interesa		122		
A.	UKUPNO KAPITAL (121+122)		123	-146.864	399.708
	OBAVEZE				
B.	Dugoročne obaveze (125+130+131+132)		124	499.532	293.792
1.	Finansijske obaveze po amortizovanom trošku (126+127+128+129)		125	22.315	56.937
1.1.	Obaveze po uzetim kreditima		126	22.315	56.937

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
1.2.	Obaveze po osnovu najmova		127		
1.3.	Obaveze po izdatim dužničkim instrumentima		128		
1.4.	Ostale finansijske obaveze po amortizovanom trošku		129		
2.	Odgođeni prihod		130	477.217	236.855
3.	Rezervisanja		131		
4.	Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja		132		
C.	Odgođene porezne obaveze		133		
D.	Kratkoročne obaveze (135+142+143+144+145+146+147)		134	1.592.504	1.290.729
1.	Finansijske obaveze po amortizovanom trošku (136+137+138+139+140+141)		135	1.358.001	1.034.708
1.1.	Obaveze prema dobavljačima		136	1.358.001	1.034.708
1.2.	Ugovorne obaveze		137		
1.3.	Obaveze po uzetim kreditima		138		
1.4.	Obaveze po osnovu najmova		139		
1.5.	Obaveze po izdatim dužničkim instrumentima		140		
1.6.	Ostale finansijske obaveze po amortizovanom trošku		141		
2.	Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		142		
3.	Derivatni finansijski instrumenti		143		
4.	Odgođeni prihod		144		
5.	Rezervisanja		145		
6.	Obaveze za porez na dobit		146		
7.	Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja		147	234.503	256.021
E.	UKUPNO OBAVEZE (124+133+134)		148	2.092.036	1.584.521
F.	UKUPNO KAPITAL I OBAVEZE (123+148)		149	1.945.172	1.984.229
G.	VANBILANSNA EVIDENCIJA		150		
H.	UKUPNO KAPITAL, OBAVEZE I VANBILANSNA EVIDENCIJA (149+150)		151	1.945.172	1.984.229

Mostar, 16.02.2023.

Mjesto i datum

ŠEMŠIĆ (MUSLIJA) SUADA

Certificirani računovođa

3613/5

Broj licence

M.P.

DAMIR MARIĆ

Direktor

Kontrolni broj: 1022321106

str. 4 od 4

Mostar bus d.o.o. Mostar
Naziv pravnog lica
Mostar, TRG IVANA KRNDDELJA BB
Sjedište i adresa pravnog lica

Gradski i prigradski kopneni prijevoz putnika
Djelatnost
Nova banka a.d. Banja Luka-Filijala Sarajevo
Naziv banke
5550000048902956
Broj računa

4227176690002
Identifikacioni broj za direktne poreze
227176690002
Identifikacioni broj za indirektne poreze

49.31
Šifra djelatnosti po KDBiH 2010
180
Šifra opštine

**IZVJEŠTAJ O UKUPNOM REZULTATU ZA PERIOD
(BILANS USPJEHA)**
za period od 01.01.2022. do 31.12.2022. godine

- u KM -

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
	BILANS USPJEHA				
A.	Prihodi iz ugovora s kupcima (202+206+210)		201	3.091.448	2.660.998
1.	Prihodi iz ugovora sa povezanim stranama (203 do 205)		202		
1.1.	Prihodi od prodaje robe		203		
1.2.	Prihodi od prodaje gotovih proizvoda		204		
1.3.	Prihodi od pruženih usluga		205		
2.	Prihodi iz ugovora sa nepovezanim stranama na domaćem tržištu (207 do 209)		206	3.091.448	2.660.998
2.1.	Prihodi od prodaje robe		207		
2.2.	Prihodi od prodaje gotovih proizvoda		208		
2.3.	Prihodi od pruženih usluga		209	3.091.448	2.660.998
3.	Prihodi iz ugovora sa nepovezanim stranama na inostranom tržištu (211 do 213)		210		
3.1.	Prihodi od prodaje robe		211		
3.2.	Prihodi od prodaje gotovih proizvoda		212		
3.3.	Prihodi od pruženih usluga		213		
B.	Ostali prihodi i dobici (215+230+241+242+243+244+245+246+247+251)		214	310.390	126.559
1.	Dobici od dugoročne nefinansijske imovine (216 do 229)		215	1.965	
1.1.	Neto dobici od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme		216		

1164321404

Kontrolni broj: 1164321404

str. 1 od 5

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
1.2.	Neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme		217		
1.3.	Neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od promjene revalorizovane vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme za koje nije bilo postojećih revalorizacionih rezervi		218		
1.4.	Neto dobiti od otuđenja ulaganja u investicijske nekretnine		219		
1.5.	Neto povećanja vrijednosti ulaganja u investicijske nekretnine koja se vode po fer vrijednosti		220		
1.6.	Neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti investicijskih nekretnina		221		
1.7.	Neto dobiti od otuđenja nematerijalne imovine		222		
1.8.	Neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti nematerijalne imovine		223		
1.9.	Neto dobiti od prestanka priznavanja imovine s pravom korištenja		224		
1.10.	Neto dobiti od otuđenja biološke imovine		225		
1.11.	Neto povećanja vrijednosti biološke imovine koja se vodi po fer vrijednosti		226		
1.12.	Neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti biološke imovine		227		
1.13.	Neto dobiti od dugoročne imovine namijenjene prodaji		228	1.965	
1.14.	Ostali neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti dugoročne nefinansijske imovine		229		
2.	Dobici od finansijske imovine (231 do 240)		230		
2.1.	Neto otpuštanja ranije priznatih kreditnih gubitaka od finansijske imovine po amortizovanom trošku		231		
2.2.	Neto otpuštanja ranije priznatih kreditnih gubitaka od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		232		
2.3.	Neto dobiti od prestanka priznavanja finansijske imovine po amortizovanom trošku		233		
2.4.	Neto dobiti od modifikacija finansijske imovine po amortizovanom trošku koje nisu rezultirale prestankom priznavanja		234		
2.5.	Neto dobiti od otuđenja finansijske imovine po amortizovanom trošku		235		
2.6.	Neto povećanja vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		236		
2.7.	Neto dobiti od otuđenja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		237		
2.8.	Neto dobiti od otuđenja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		238		
2.9.	Neto dobiti od reklasifikacija finansijske imovine između poslovnih modela		239		
2.10.	Ostali neto dobiti od finansijske imovine		240		
3.	Neto otpuštanja rezervisanja		241		
4.	Neto dobiti od trgovanja derivatima		242		
5.	Prihodi od prodaje materijala, neto		243		
6.	Viškovi i ostala pozitivna usklađenja zaliha		244		
7.	Prihodi od dividendi		245		

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
8.	Udio u dobiti pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela		246		
9.	Finansijski prihodi (248+249+250)		247		
9.1.	Prihodi od kamata		248		
9.2.	Neto pozitivne kursne razlike		249		
9.3.	Ostali finansijski prihodi		250		
10.	Ostali prihodi i dobiti		251	308.425	126.559
C.	Ukupno prihodi (201+214)		252	3.401.838	2.787.557
D.	Poslovni rashodi (254+255+256+257+258+262+269+270)		253	3.872.632	2.762.608
1.	Nabavna vrijednost prodane robe		254		
2.	Promjene u zalihama gotovih proizvoda, poluproizvoda i proizvodnje u toku, neto (+) / (-)		255		
3.	Troškovi sirovina i materijala		256	143.073	140.644
4.	Troškovi energije i goriva		257	1.409.931	719.208
5.	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja (259 do 261)		258	2.004.423	1.651.261
5.1.	Bruto plaće zaposlenih		259	1.659.548	1.426.336
5.2.	Ostale naknade zaposlenih		260	311.871	210.475
5.3.	Troškovi ostalih angažovanih fizičkih lica, uključujući članove odbora		261	33.004	14.450
6.	Amortizacija (263 do 268)		262	77.843	80.984
6.1.	Nekretnine, postrojenja i oprema		263	77.843	80.984
6.2.	Investicijske nekretnine		264		
6.3.	Imovina s pravom korištenja		265		
6.4.	Nematerijalna imovina		266		
6.5.	Biološka imovina		267		
6.6.	Ostala dugoročna imovina po osnovu ugovora sa kupcima		268		
7.	Troškovi primljenih usluga		269	102.581	68.219
8.	Ostali poslovni rashodi i troškovi		270	134.781	102.292
E.	Ostali rashodi i gubici (272+287+298+299+300+301+302+303+304+308)		271	75.778	19.443
1.	Gubici od dugoročne nefinansijske imovine (273 do 286)		272	7.585	
1.1.	Neto gubici od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme		273		
1.2.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme		274	7.585	
1.3.	Neto gubici od promjene revalorizovane vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme za koje nema postojećih revalorizacionih rezervi		275		
1.4.	Neto gubici od otuđenja ulaganja u investicijske nekretnine		276		
1.5.	Neto smanjenja vrijednosti ulaganja u investicijske nekretnine koja se vode po fer vrijednosti		277		
1.6.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti investicijskih nekretnina		278		
1.7.	Neto gubici od otuđenja nematerijalne imovine		279		
1.8.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti nematerijalne imovine		280		

Kontrolni broj: 1164321404

str. 3 od 5

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
1.9.	Neto gubici od prestanka priznavanja imovine s pravom korištenja		281		
1.10.	Neto gubici od otuđenja biološke imovine		282		
1.11.	Neto smanjenja vrijednosti biološke imovine koja se vodi po fer vrijednosti		283		
1.12.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti biološke imovine		284		
1.13.	Neto gubici od dugoročne imovine namijenjene prodaji		285		
1.14.	Ostali neto gubici od umanjenja vrijednosti dugoročne nefinansijske imovine		286		
2.	Gubici od finansijske imovine (288 do 297)		287		
2.1.	Neto kreditni gubici od finansijske imovine po amortizovanom trošku		288		
2.2.	Neto kreditni gubici od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		289		
2.3.	Neto gubici od prestanka priznavanja finansijske imovine po amortizovanom trošku		290		
2.4.	Neto gubici od modifikacija finansijske imovine po amortizovanom trošku koje nisu rezultirale prestankom priznavanja		291		
2.5.	Neto gubici od otuđenja finansijske imovine po amortizovanom trošku		292		
2.6.	Neto smanjenja vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		293		
2.7.	Neto gubici od otuđenja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		294		
2.8.	Neto gubici od otuđenja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		295		
2.9.	Neto gubici od reklasifikacija finansijske imovine između poslovnih modela		296		
2.10.	Ostali neto gubici od finansijske imovine		297		
3.	Troškovi rezervisanja, neto		298	35.758	14.627
4.	Neto gubici od trgovanja derivatima		299		
5.	Rashodi od prodaje materijala, neto		300		
6.	Manjkovi i ostala negativna usklađenja zaliha		301		
7.	Udio u gubitku pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela		302		
8.	Umanjenje vrijednosti goodwill-a		303		
9.	Finansijski rashodi (305 do 307)		304	1.051	3.515
9.1.	Rashodi od kamata		305	1.051	3.515
9.2.	Neto negativne kursne razlike		306		
9.3.	Ostali finansijski rashodi		307		
10.	Ostali rashodi i gubici		308	31.384	1.301
F.	Ukupno rashodi (253+271)		309	3.948.410	2.782.051
G.	Dobit iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (252-309)		310	0	5.506
H.	Gubitak iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (309-252)		311	546.572	0
I.	Porez na dobit (313+314)		312		0
1.	Tekući porez na dobit		313		0
2.	Odgođeni porez na dobit (315-316+317-318)		314		
2.1.	Efekat smanjenja odgođene porezne imovine		315		

Kontrolni broj: 1164321404

str. 4 od 5

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
2.2.	Efekat povećanja odgođene porezne imovine		316		
2.3.	Efekat povećanja odgođenih poreznih obaveza		317		
2.4.	Efekat smanjenja odgođenih poreznih obaveza		318		
J.	Dobit iz redovnog poslovanja (310-312)		319		5.506
K.	Gubitak iz redovnog poslovanja (311+312)		320	546.572	0
L.	Dobit ili gubitak od obustavljenog poslovanja		321		
M.	Dobit (319+321)		322		5.506
N.	Gubitak (320-321)		323	546.572	0
IZVJEŠTAJ O OSTALOM UKUPNOM REZULTATU					
O.	Ostali ukupni rezultat (325+331)		324		
1.	Stavke koje mogu biti reklasifikovane u bilans uspjeha (326+327+328+329-330)		325		
1.1.	Povećanje/(smanjenje) fer vrijednosti dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		326		
1.2.	Efekti proistekli iz transakcija zaštite ("hedging")		327		
1.3.	Udio u ostalom ukupnom rezultatu pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela		328		
1.4.	Ostale stavke koje mogu biti reklasifikovane u bilans uspjeha		329		
1.5.	Porez na dobit koji se odnosi na ove stavke		330		
2.	Stavke koje neće biti reklasifikovane u bilans uspjeha (332+333+334+335+336+337-338)		331		
2.1.	Revalorizacija zemljišta i građevina		332		
2.2.	Povećanje/(smanjenje) fer vrijednosti instrumenata kapitala po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		333		
2.3.	Aktuarski dobici/(gubici) od planova definiranih primanja		334		
2.4.	Dobici ili gubici po osnovu preračunavanja finansijskih izvještaja inostranog poslovanja		335		
2.5.	Udio u ostalom ukupnom rezultatu pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela		336		
2.6.	Ostale stavke koje neće biti reklasifikovane u bilans uspjeha		337		
2.7.	Porez na dobit koji se odnosi na ove stavke		338		
P.	UKUPNI REZULTAT (322-323+324)		339	-546.572	5.506
	Zarada po dionici				
	a) Osnovna zarada po dionici		340		
	b) Razrijeđena zarada po dionici		341		
	Dobit/(gubitak) koja pripada:				
	a) Vlasnicima matičnog društva		342		
	b) Vlasnicima manjinskih interesa		343		
	Ukupni rezultat koji pripada:				
	a) Vlasnicima matičnog društva		344		
	b) Vlasnicima manjinskih interesa		345		

Mostar, 16.02.2023.

Mjesto i datum

ŠEMŠIĆ (MUSLIJA) SUADA

Certificirani računovođa

3613/5

M.P.

DAMIR MARIĆ

Direktor

Kontrolni broj: 1164321404

str. 5 od 5

Mostar bus d.o.o. Mostar
 Naziv pravnog lica
Mostar, TRG IVANA KRNDELJA BB
 Sjedište i adresa pravnog lica

Gradski i prigradski kopneni prijevoz putnika
 Djelatnost
Nova banka a.d. Banja Luka-Filijala Sarajevo
 Naziv banke
5550000048902956
 Broj računa

4227176690002
 Identifikacioni broj za direktne poreze
227176690002
 Identifikacioni broj za indirektne poreze

49.31
 Šifra djelatnosti po KDBiH 2010
180
 Šifra opštine

IZVJEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
(IZVJEŠTAJ O GOTOVINSKIM TOKOVIMA)
 (Indirektna metoda)
 za period od 01.01.2022. do 31.12.2022. godine

- u KM -

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka (+)/(-)	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6	7
1.	GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI					
1.1.	Dobit/(gubitak) prije oporezivanja		(+)(-)	501	-546.572	5.506
1.2.	Usklađenja:					
1.2.1.	Amortizacija		(+)	502	77.843	80.984
1.2.2.	(Dobit)/gubitak od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme, neto		(+)(-)	503		
1.2.3.	(Dobit)/gubitak od otuđenja ulaganja u investicijske nekretnine, neto		(+)(-)	504		
1.2.4.	(Dobit)/gubitak od otuđenja nematerijalne imovine, neto		(+)(-)	505		
1.2.5.	(Dobit)/gubitak od dugoročne imovine namijenjene prodaji, neto		(+)(-)	506		
1.2.6.	Umanjenje vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme		(+)	507	313.121	
1.2.7.	Umanjenje vrijednosti investicijskih nekretnina		(+)	508		
1.2.8.	Umanjenje vrijednosti nematerijalne imovine		(+)	509		
1.2.9.	Efeki promjene fer vrijednosti ulaganja u investicijske nekretnine, neto		(+)(-)	510		
1.2.10.	Efeki promjene fer vrijednosti biološke imovine, neto		(+)(-)	511		
1.2.11.	Efeki promjene vrijednosti instrumenata kapitala po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		(+)(-)	512		
1.2.12.	(Dobit)/gubitak od prodaje dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat, neto		(+)(-)	513		

172955953

Kontrolni broj: 172955953

str. 1 od 4

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka (+)/(-)	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6	7
1.2.13.	(Otpuštanje)/Ispravka vrijednosti za gubitke od dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat, neto		(+)(-)	514		
1.2.14.	(Otpuštanje)/Ispravka vrijednosti za gubitke od potraživanja od kupaca, neto		(+)(-)	515		
1.2.15.	(Otpuštanje)/Ispravka vrijednosti za gubitke od ugovorne imovine, neto		(+)(-)	516		
1.2.16.	(Otpuštanje)/Ispravka vrijednosti za gubitke od ostale finansijske imovine po amortizovanom trošku, neto		(+)(-)	517		
1.2.17.	Viškovi, manjkovi, otpisi i prilagođavanje vrijednosti zaliha, neto		(+)(-)	518		
1.2.18.	Otpisane obaveze		(-)	519		
1.2.19.	(Otpuštanje)/dodatno priznata rezervisanja, neto		(+)(-)	520	36.209	-21.131
1.2.20.	Udio u rezultatu pridruženog društva i zajedničkog poduhvata		(+)(-)	521		
1.2.21.	Umanjenje vrijednosti goodwill-a		(+)	522		
1.2.22.	Prihod od dividendi priznat u bilansu uspjeha		(-)	523		
1.2.23.	Prihodi od kamata i finansijskog najma priznati u bilansu uspjeha		(-)	524		
1.2.24.	Finansijski rashodi priznati u bilansu uspjeha		(+)	525		
1.3.	Promjene u obrtnom kapitalu					
1.3.1.	Smanjenje/(povećanje) zaliha		(+)(-)	526	59.380	42.988
1.3.2.	Smanjenje/(povećanje) potraživanja od kupaca		(+)(-)	527	-4.109	14.722
1.3.3.	Smanjenje/(povećanje) ostale imovine i potraživanja		(+)(-)	528	-51.529	82
1.3.4.	Smanjenje/(povećanje) ugovorne imovine		(+)(-)	529		
1.3.5.	Povećanje/(smanjenje) obaveza prema dobavljačima		(+)(-)	530	323.293	16.113
1.3.6.	Povećanje/(smanjenje) ostalih obaveza		(+)(-)	531	218.844	-66.332
1.3.7.	Povećanje/(smanjenje) ugovornih obaveza		(+)(-)	532		
1.4.	Plaćeni porez na dobit		(-)	533		
A.	Neto gotovinski tok koji je generisan/(korišten) u poslovnim aktivnostima (501 do 533)		(+)(-)	534	426.480	72.932
2.	GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI					
2.1.	Odlivi po osnovu kupovine nekretnina, postrojenja i opreme		(-)	535	-352.634	-16.390
2.2.	Prilivi po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja i opreme		(+)	536		
2.3.	Odlivi po osnovu kupovine investicijskih nekretnina		(-)	537		
2.4.	Prilivi po osnovu prodaje investicijskih nekretnina		(+)	538		
2.5.	Odlivi po osnovu kupovine nematerijalne imovine		(-)	539		
2.6.	Prilivi po osnovu prodaje nematerijalne imovine		(+)	540		
2.7.	Odlivi po osnovu kupovine biološke imovine		(-)	541		
2.8.	Prilivi po osnovu prodaje biološke imovine		(+)	542		
2.9.	Prilivi po osnovu prodaje dugoročne imovine namijenjene prodaji		(+)	543		

Kontrolni broj: 172955953

str. 2 od 4

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka (+)/(-)	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6	7
2.10.	Ulaganja u finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		(-)	544		
2.11.	Prilivi od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		(+)	545		
2.12.	Ulaganja u finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		(-)	546		
2.13.	Prilivi od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		(+)	547		
2.14.	Ulaganja u ostalu finansijsku imovinu po amortizovanom trošku		(-)	548		
2.15.	Prilivi od ostale finansijske imovine po amortizovanom trošku		(+)	549		
2.16.	Priljena kamata i prihod od finansijskog najma		(+)	550		
2.17.	Naplaćena potraživanja od finansijskog najma		(+)	551		
2.18.	Naplaćena potraživanja od finansijskog podnajma		(+)	552		
2.19.	Kupovina udjela u zavisnim društvima		(-)	553		
2.20.	Prilivi od otuđenja udjela u zavisnim društvima		(+)	554		
2.21.	Kupovina udjela u pridruženim društvima		(-)	555		
2.22.	Prilivi od otuđenja udjela u pridruženim društvima		(+)	556		
2.23.	Kupovina udjela u zajedničkim poduhvatima		(-)	557		
2.24.	Prilivi od otuđenja udjela u zajedničkim poduhvatima		(+)	558		
2.25.	Priljene dividende		(+)	559		
2.26.	Prilivi po osnovu trgovanja derivatnim finansijskim instrumentima		(+)	560		
2.27.	Odlivi po osnovu trgovanja derivatnim finansijskim instrumentima		(-)	561		
2.28.	Ostali prilivi iz ulagačkih aktivnosti		(+)	562		
2.29.	Ostali odlivi iz ulagačkih aktivnosti		(-)	563		
B.	Neto gotovinski tok koji je generisan/(korišten) u ulagačkim aktivnostima (535 do 563)		(+) (-)	564	-352.634	-16.390
3.	GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI					
3.1.	Prilivi od emisije dionica/uplaćeni vlasnički kapital		(+)	565		
3.2.	Sticanje vlastitih dionica		(-)	566		
3.3.	Prilivi od prodaje stečenih vlastitih dionica		(+)	567		
3.4.	Isplaćene dividende		(-)	568		
3.5.	Prilivi od uzetih kredita		(+)	569		
3.6.	Otplata glavnice uzetih kredita		(-)	570	-34.622	-34.622
3.7.	Otplata kamate po uzetim kreditima		(-)	571		
3.8.	Otplata glavnice po najmovima		(-)	572		
3.9.	Otplata kamate po najmovima		(-)	573		
3.10.	Prilivi po osnovu izdatih dužničkih instrumenata		(+)	574		
3.11.	Odlivi po osnovu otplate izdatih dužničkih instrumenata		(-)	575		
3.12.	Ostali prilivi iz finansijskih aktivnosti		(+)	576		
3.13.	Ostali odlivi iz finansijskih aktivnosti		(-)	577		

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka (+)/(-)	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6	7
C.	Neto gotovinski tok koji je generisan/(korišten) u finansijskim aktivnostima (565 do 577)		(+)(-)	578	-34.622	-34.622
4.	NETO POVEĆANJE/(SMANJENJE) GOTOVINE I GOTOVINSKIH EKVIVALENATA (A+B+C)		(+)(-)	579	39.224	21.920
5.	GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA POČETKU PERIODA		(+)(-)	580	45.063	23.143
6.	EFEKTI PROMJENE DEVIZNIH KURSEVA GOTOVINE I GOTOVINSKIH EKVIVALENATA		(+)(-)	581		
7.	GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA KRAJU PERIODA (4+5+6)		(+)(-)	582	84.287	45.063

Mostar, 16.02.2023.

Mjesto i datum

ŠEMŠIĆ (MUSLIJA) SUADA

Certificirani računovođa

3613/5

Broj licence

M.P.

DAMIR MARIĆ

Direktor

Mostar bus d.o.o. Mostar

Naziv pravnog lica

Mostar, TRG IVANA KRNDELJA BB

Sjedište i adresa pravnog lica

Gradski i prigradski kopneni prijevoz putnika

Djelatnost

Nova banka a.d. Banja Luka-Filijala Sarajevo

Naziv banke

5550000048902956

Broj računa

4227176690002

Identifikacioni broj za direktne poreze

227176690002

Identifikacioni broj za indirektne poreze

49.31

Šifra djelatnosti po KDBIH 2010

180

Šifra opštine

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

od 01.01.2022. do 31.12.2022. godine

Mostar

Mjesto

ŠEMŠIĆ (MUSLIJA) SUADA

Certificirani računovođa

3613/5

Broj licence

DAMIR MARIĆ

Direktor

16.02.2023.

Datum

061/212-647

Kontakt

18191161

Kontrolni broj: 18191161

str. 1 od 2

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU
za period koji završava na dan 31.12.2022. godine

VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	Oznaka za AOP	KAPITAL KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG DRUŠTVA						Akumulirana neraspoređena dobit/ (nepokriveni gubitak)	UKUPNO (3+4+5+6+7+8+9)	KAPITAL KOJI PRIPADA VLASNICIMA MANJINSKIH INTERESA	UKUPNI KAPITAL (10+11)
		Dionički kapital	Dionička premija	Rezerve	Revalorizacijske rezerve za nekretnine, postrojenja i opremu	Revalorizacijske rezerve za finansijsku imovinu mjerenu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	Ostale revalorizacijske rezerve				
		Vlasnički udjeli									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. Stanje na dan 31.12.2020. godine	901	653.058						-258.856	394.202		
2. Efekti retroaktivne primjene promjena računovodstvenih politika	902										
3. Efekti retroaktivnog prepravljivanja iznosa priznatih u skladu sa MRS 8	903										
4. Ponovno iskazano stanje na dan 31.12.2020., odnosno 01.01.2021. (901+902+903)	904	653.058						-258.856	394.202		
5. Dobit/(gubitak) za period	905							5.506	5.506		
6. Ostali ukupni rezultat za period	906										
7. Ukupni rezultat (905+906)	907							5.506	5.506		
8. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja vlasničkog kapitala	908										
9. Sticanje vlastitih dionica i drugi oblici smanjenja vlasničkog kapitala	909										
10. Objavljene dividende	910										
11. Drugi oblici rasporeda dobiti i pokriće gubitka	911										
12. Ostale promjene	912										
13. Stanje na dan 31.12.2021. godine (904+907+908-909-910+911+912)	913	653.058						-253.350	399.708		
14. Efekti retroaktivne primjene promjena računovodstvenih politika	914										
15. Efekti retroaktivnog prepravljivanja iznosa priznatih u skladu sa MRS 8	915										
16. Ponovno iskazano stanje na početku perioda 01.01.2021. godine (913+914+915)	916	653.058						-253.350	399.708		
17. Dobit/(gubitak) za godinu	917							-546.572	-546.572		
18. Ostali ukupni rezultat za godinu	918										
19. Ukupni rezultat (917+918)	919							-546.572	-546.572		
20. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja vlasničkog kapitala	920										
21. Sticanje vlastitih dionica i drugi oblici smanjenja vlasničkog kapitala	921										
22. Objavljene dividende	922										
23. Drugi oblici rasporeda dobiti i pokriće gubitka	923										
24. Ostale promjene	924										
25. Stanje na kraju perioda na dan 31.12.2022. godine (916+919+920-921-922+923+924)	925	653.058						-799.922	-146.864		

Kontrolni broj: 18191161

str. 2 od 2

JP MOSTAR BUS d.o.o. Mostar
Bišće polje bb, 88000 Mostar
tel./fax: 036 580-210, 580-214
www.mostarbus.ba
e-pošta: uprava@mostarbus.ba

Broj: 02-320/23
Mostar, 28. srpnja 2023. god.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
UREDU ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH
Ulica Ložionička br. 3
71000 Sarajevo

IZJAVA UPRAVE

Ova izjava (u skladu sa zahtjevima ISSAI 1580) daje se u vezi s vašom finansijskom revizijom **Javnog preduzeća za gradski prijevoz putnika „Mostar bus“ d.o.o. Mostar** za 2022. godinu, u svrhe izražavanja mišljenja o tome da li finansijski izvještaji daju istinit i objektivni prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH, Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Izjava se daje i u svrhu potvrđivanja da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, prikazane u finansijskim izvještajima **Javnog preduzeća za gradski prijevoz putnika „Mostar bus“ d.o.o. Mostar**, u svim značajnim aspektima usklađene sa nadležnom zakonskom i drugom pravnom regulativom.

Potvrđujemo sljedeće (po našem najboljem znanju i uvjerenju, nakon ispitivanja koje smo smatrali neophodnim kako bismo se odgovarajuće informisali):

Finansijski izvještaji

- Ispunili smo svoju odgovornost za pripremu finansijskih izvještaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH, Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.
- Značajne pretpostavke koje smo koristili u izradi računovodstvenih procjena, uključujući i one mjerene po fer vrijednosti, razumne su i osnovane.
- Odnosi i transakcije između povezanih strana su adekvatno računovodstveno obuhvaćene i objavljene u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH, Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.
- Svi događaji nakon datuma finansijskih izvještaja i za koje Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja zahtijevaju prepravljanje ili objavljivanje bili su prepravljeni ili objavljeni.
- Pravilno smo procijenili, evidentirali i objavili sve gubitke po osnovu nenaplativih potraživanja, preuzetih obaveza i obezvređivanja imovine.
- Preduzeli smo neophodne aktivnosti da spriječimo prevare i zloupotrebe javnih sredstava, za slučajeve koji su nam bili poznati.

1

- Nije bilo neusklađenosti sa zahtjevima nadležne zakonske i druge pravne regulative, koje bi, u slučaju nepoštovanja, mogle imati značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Nabavke roba, usluga i radova smo proveli u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, rukovodeći se principima racionalnog trošenja javnih sredstava i obezbjeđivanja najboljeg kvaliteta nabavljenih roba, usluga i radova.
- Postupili smo u skladu sa svim aspektima odredbi ugovora koje smo zaključili tokom godine ili u ranijem periodu, a koje bi, u slučaju nepridržavanja, mogle imati značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Sve transakcije su evidentirane u računovodstvenim evidencijama i prezentovane u finansijskim izvještajima.

Omogućili smo vam:

- pristup svim poslovnim knjigama, evidencijama i dokumentaciji za koje smatramo da su relevantne za pripremu finansijskih izvještaja;
- pristup svim informacijama o sudskim sporovima u toku, pokrenutim protiv **Javnog preduzeća za gradski prijevoz putnika „Mostar bus“ d.o.o. Mostar** i pokrenutim od strane **Javnog preduzeća za gradski prijevoz putnika „Mostar bus“ d.o.o. Mostar**, procjenu ishoda tih sporova, kao i procjenu rezervisanja za njih;
- pristup dokumentaciji vezanoj za sudska poravnanja i isplate po tim osnovama;
- dodatne informacije koje ste zahtijevali od nas za potrebe revizije;
- neograničen pristup osobama u **Javnom preduzeću za gradski prijevoz putnika „Mostar bus“ d.o.o. Mostar**, za koje ste utvrdili da je neophodno da daju revizorske dokaze.

Pružene informacije

- Otkrili smo vam sve poznate slučajeve neusklađenosti sa zakonskom i drugom pravnom regulativom ili sumnjama da one postoje.
- Otkrili smo vam identitet povezanih stranaka subjekta i sve odnose i transakcije koje su nam poznate.
- Dali smo vam sve informacije u vezi sa prevarom i sumnjom da ona postoji, za koje imamo saznanja i koja mogu uticati na subjekt, a uključuju:
  - rukovodstvo;
  - zaposlene koji imaju značajnu ulogu u internoj kontroli ili
  - ostale, gdje prevara može imati značajan učinak na finansijske izvještaje.

Direktor

Damir Marić, dipl. ing.

